

PL

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Działalność Trybunału w 2025 r.

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY
12 rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel. +352 4398-1

Formularz kontaktowy: <https://eca.europa.eu/pl/contact>

Strona internetowa: <https://eca.europa.eu>

Media społecznościowe: @EUauditors

Więcej informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w portalu Europa (<https://europa.eu>)

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2026

Spis treści

Europejski Trybunał Obrachunkowy	5
Słowo wstępne Prezesa Trybunału	6
Rok 2025 w skrócie	8
Działalność Trybunału	9
Strategia Trybunału na lata 2021–2025	9
Kontrola wykonania zadań i prawidłowości działań UE	10
Program prac	12
Prace kontrolne w terenie	13
Sprawozdania Trybunału	14
ECA Journal	28
Konferencje i debaty	29
Stosunki międzyinstytucjonalne	30
Współpraca z innymi najwyższymi organami kontroli	34
Zarządzanie w Trybunale	37
Członkowie	37
Izby kontroli i komitety	39
Pomiar wyników	40
Personel Trybunału	46
Liczba pracowników	46
Zatrudnienie	46
Struktura wiekowa	47
Równość szans	48
Etyka zawodowa	50

Działalność wspierająca prace kontrolne	51
Cyfrowa transformacja kontroli	51
Komunikacja wizualna	53
Metodyka kontroli	53
Szkolenia zawodowe	54
Obsługa językowa i redakcyjna	55
Cyberbezpieczeństwo	56
Budynki	57

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Kim jesteśmy

- Trybunał pełni funkcję zewnętrznego kontrolera Unii Europejskiej.
- Został ustanowiony na mocy traktatu brukselskiego z 1975 r., a działalność rozpoczął w październiku 1977 r.
- Instytucją unijną stał się w 1993 r. na mocy traktatu z Maastricht.
- W skład kolegium Trybunału wchodzi 27 członków, po jednym z każdego państwa członkowskiego, mianowanych przez Radę po konsultacjach z Parlamentem Europejskim.
- Obecnie Trybunał zatrudnia około 970 pracowników pochodzących ze wszystkich krajów UE.

Co robimy

- Trybunał sprawdza, czy UE prowadzi właściwą sprawozdawczość finansową i prawidłowo stosuje unijne przepisy finansowe, a także czy unijne strategie i programy pozwalają osiągnąć wyznaczone cele i zapewniają gospodarne wykorzystanie środków.
- Trybunał wnosi wkład w poprawę zarządzania finansami UE oraz propaguje rozliczalność i przejrzystość.
- Trybunał ostrzega także przed zagrożeniami, poświadcza wiarygodność, wskazuje niedociągnięcia i udane rozwiązania oraz formułuje wskazówki dla unijnych decydentów i prawodawców.
- Trybunał przedstawia uwagi i zalecenia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

Słowo wstępne Prezesa Trybunału

Szanowni Państwo!

„Pogłębianie zaufania dzięki kontroli” – to hasło stanowi fundament strategii Trybunału na lata 2026–2030 oraz priorytetów i działań naszej instytucji w nadchodzących latach. Wobec rosnących napięć geopolitycznych i niepewności niezależne instytucje mają obowiązek zapewnić społeczeństwu i decydentom politycznym wiarygodny ogląd sytuacji, który będzie opierał się na zgromadzonych dowodach. Trybunał podtrzymuje swoje zobowiązanie do weryfikowania w sposób bezstronny, czy zasoby UE są zarządzane w sposób skuteczny i przejrzysty. Niemniej aby nasza instytucja mogła wypełnić to zobowiązanie, jej publikacje muszą być aktualne, muszą poruszać istotne zagadnienia i mieć wyraźnie określonych adresatów. Dzięki temu będą źródłem cennych informacji dla zainteresowanych stron.

W 2025 r. przypadała pięćdziesiąta rocznica ustanowienia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Przez pięćdziesiąt lat kontrole finansowe i kontrole zgodności pozostawały centralnym elementem uprawnień Trybunału, a wyniki tych kontroli nadal są przedstawiane w sprawozdaniach rocznych. Trybunał zamieszcza w tych sprawozdaniach ustalenia dotyczące budżetu UE, w tym Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Ponadto Trybunał publikuje corocznie specjalne sprawozdania z kontroli agencji UE, wspólnych przedsięwzięć i Szkół Europejskich. Wszystkie te sprawozdania odgrywają ważną rolę w procesie udzielania absolutorium.

W 2025 r. Trybunał opublikował 26 sprawozdań specjalnych obejmujących szeroki zakres tematów. Przedmiotem tych sprawozdań były między innymi europejska branża mikroczipów, finansowanie przez UE organizacji pozarządowych i dodatkowe programy emerytalne. Kontrole Trybunału dotyczyły także kwestii takich jak zapobieganie pożarom lasów, mobilność wojskowa i krytyczne niedobory leków. Zgodnie z przyjętą strategią Trybunał ukierunkowuje kontrole na te obszary, w których może wnieść największą wartość dodaną, a jednocześnie stara się podjąć problematyczne kwestie, z którymi na co dzień mierzą się Unia i jej obywatele.

Publikacje Trybunału opierają się na zgromadzonych dowodach. W 2025 r. zespoły Trybunału przeprowadziły szeroko zakrojone prace kontrolne na miejscu, spędzając łącznie 4 368 dni w terenie. Wprawdzie Trybunał w coraz większym stopniu przeprowadza kontrole zdalnie i korzysta z elektronicznego gromadzenia dowodów, lecz kontrole na miejscu na szczeblu państw członkowskich i beneficjentów mają nadal zasadnicze znaczenie. Pozwalają one kontrolerom Trybunału zbadać oryginalną dokumentację, bezpośrednio obserwować proces wdrożenia i uzyskać weryfikowalne dowody, na podstawie których Trybunał formułuje następnie ustalenia i wnioski. Wizyty kontrolne są wspierane przez szereg służb Trybunału, w tym służby zajmujące się tłumaczeniem i działaniami informacyjnymi.

W ostatnim czasie znaczna część prac Trybunału dotyczyła przygotowań do kolejnego długoterminowego budżetu UE (na lata 2028–2034). Komisja przedstawiła wnioski ustawodawcze dotyczące nowych przepisów i instrumentów finansowych, w przypadku których Trybunał ma obowiązek wydać formalną opinię. Wypełniając ten obowiązek, Trybunał przygotował niezależne, oparte na dowodach i wiedzy specjalistycznej oceny wspomnianych wniosków, w których zwrócił uwagę na kluczowe kwestie i zagrożenia.

Aby prace Trybunału przynosiły efekty, ustalenia z kontroli Trybunału muszą dotrzeć do zamierzonych odbiorców. Wartość ustaleń i zaleceń Trybunału zależy od tego, czy Parlament Europejski, Rada, parlamenty narodowe i regionalne oraz rządy państw członkowskich podejmą działania w odpowiedzi na te ustalenia i zalecenia. W 2025 r. przedstawiciele Trybunału występowali łącznie 615 razy w europejskich i krajowych instytucjach oraz organach ustawodawczych. Trybunał będzie nadal aktywnie współpracował z prawodawcami, zainteresowanymi stronami i ogółem społeczeństwa. Dążymy do tego, aby prowadzone przez naszą instytucję prace pozwalały podejmować dobre decyzje polityczne i przyczyniały się do lepszego zarządzania funduszami UE.

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono szczegółowy przegląd działań Trybunału z 2025 r. Uwzględniono w nim informacje na temat zarządzania, pracowników i służb wspierających prace kontrolne Trybunału. Każda służba i każdy zespół w Trybunale odgrywają rolę w wypełnianiu powierzonego mu mandatu i misji. W związku z tym pragnę wyrazić uznanie dla wszystkich pracowników za trwałe zaangażowanie i poświęcenie dla Trybunału.

Tony Murphy
Prezes

Rok 2025 w skrócie

31

sprawozdań specjalnych
w różnych obszarach
wydatków UE

Opinia bez zastrzeżeń
w odniesieniu
do sprawozdania
finansowego i dochodów

Opinia negatywna
na temat wydatków
z budżetu UE

Szacowany
poziom błąd:

3,6%

Opinia z zastrzeżeniem
w odniesieniu
do wydatków z RRF

Ponad trzy czwarte
zaleceń Trybunału
zrealizowanych w pełni
lub w przeważającej
mierze

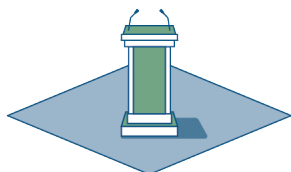
4 368

dni spędzonych
na wizytach
kontrolnych

615

wystąpień na forum
instytucji i organów
ustawodawczych UE
i państw członkowskich

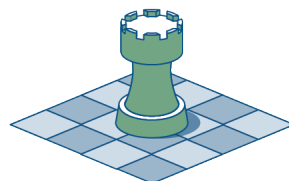
Ponad

21 000

artykułów prasowych
dotyczących Trybunału
w mediach elektronicznych

Strategia Trybunału
na lata 2026–2030
oraz strategia w zakresie
sztucznej inteligencji
na lata 2026–2030

Działalność Trybunału

Strategia Trybunału na lata 2021–2025

Trybunał wykorzystuje w swojej działalności **strategie wieloletnie**, które pozwalają wyznaczać kierunek prac kontrolnych i promować zmiany organizacyjne, pozwalające mu nieustannie usprawniać metody pracy. Dzięki nim Trybunał może odgrywać wiodącą rolę w przemianach zachodzących w kontroli sektora publicznego.

W 2025 r. udało się pomyślnie zrealizować wszystkie działania związane ze strategicznymi celami Trybunału

Rok 2025 był ostatnim rokiem realizacji **strategii Trybunału na lata 2021–2025**. **Strategiczne cele** Trybunału na ten pięcioletni okres obejmowały: poprawę rozliczalności i przejrzystości oraz usprawnienie mechanizmów kontroli w odniesieniu do wszystkich rodzajów działań UE; ukierunkowanie kontroli na obszary i zagadnienia, w przypadku których Trybunał może wnieść największą wartość dodaną; zapewnienie wysokiego poziomu pewności za pośrednictwem kontroli w wymagającym i zmieniającym się otoczeniu.

Aby wdrożyć tę strategię, Trybunał określił **środki** dla poszczególnych celów ogólnych i szczegółowych, przydzielił konkretne obowiązki i ustalił terminy realizacji. Do końca 2025 r. Trybunałowi udało się wdrożyć wszystkie te środki i ogólnie osiągnąć cele strategiczne założone na ten okres.

Trybunał opracował nową **strategię na lata 2026–2030**, opierając się na wnioskach z realizacji dotychczasowych strategii oraz biorąc pod uwagę wyzwania i możliwości, z którymi mierzy się ogólnie UE i w szczególności Trybunał w swojej dziedzinie działalności. Cele strategiczne wcześniej określone przez Trybunał pozostają aktualne i nadal mają kluczowe znaczenie w kontekście powierzonej mu misji. Trybunał będzie niemniej dążył do dalszego zwiększenia zdolności kontrolnych i poprawy efektywności, inwestując w pracowników oraz wprowadzając w sposób bezpieczny i rzetelny najnowsze technologie we wszystkich obszarach działalności instytucji.

Kontrola wykonania zadań i prawidłowości działań UE

Co roku Trybunał przeprowadza kontrole, które jest zobowiązany podjąć na mocy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Te **cykliczne kontrole** obejmują cele z zakresu kontroli finansowych i kontroli zgodności. Trybunał weryfikuje wiarygodność rocznego sprawozdania finansowego UE oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Ponadto w ramach **jednorazowych zadań kontrolnych** Trybunał kontroluje należyte zarządzanie dochodami i wydatkami UE w różnych obszarach polityki unijnej. Wybiera je do kontroli w taki sposób, aby osiągnąć jak największe oddziaływanie. Na ten drugi rodzaj zadań kontrolnych składają się w dużej mierze kontrole wykonania zadań, niemniej mogą one również dotyczyć zgodności z przepisami. Trybunał przedstawia wyniki wspomnianych jednorazowych działań kontrolnych w **sprawozdaniach specjalnych**. Trybunał opracowuje także **przeglądy**, zawierające opis i analizę poszczególnych obszarów polityki unijnej lub kwestii związanych z zarządzaniem. Wreszcie w **opiniach** Trybunał przedstawia swoje stanowisko w sprawie nowych lub zmienionych aktów prawnych mających istotny bezpośredni lub pośredni wpływ na zarządzanie finansami UE.

ZADANIA	PUBLIKACJE	PRZEDMIOT
Zadania cykliczne	Sprawozdania roczne	Budżet UE i Europejskie Fundusze Rozwoju
	Specjalne sprawozdania roczne	Agencje UE, organy zdecentralizowane, wspólne przedsięwzięcia itp.
Zadania niecykliczne	Sprawozdania specjalne	Kontrole w konkretnych obszarach wydatków lub obszarach polityki bądź w zakresie budżetu lub zarządzania
	Przeglądy	Opis i analiza konkretnych zagadnień
	Opinie	Nowe lub zmienione akty prawne mające wpływ na zarządzanie finansami UE

Kontrole finansowe, zgodności i wykonania zadań

Dzięki prowadzonym kontrolom Trybunał przedstawia obywatelom i decydentom UE niezależne i obiektywne sprawozdania dotyczące kwestii o kluczowym znaczeniu dla przyszłości UE, w których wskazuje skuteczne rozwiązania, zwraca uwagę na niedociągnięcia i zaleca zmiany.

Przeprowadzane przez Trybunał **kontrole finansowe i kontrole zgodności** obejmują budżet UE, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz Europejskie Fundusze Rozwoju (EFR). Trybunał wydaje co roku **poświadczenie wiarygodności**, które odnosi się do wiarygodności rocznego sprawozdania finansowego UE oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw.

Trybunał może też przeprowadzić kontrole zgodności w celu zbadania stanu unijnej rachunkowości budżetowej i zarządzania finansami lub w celu dokonania oceny, czy systemy zarządzania i kontroli w zakresie poboru i wydatkowania środków unijnych są zgodne z obowiązującymi przepisami unijnymi i krajowymi.

Ponadto Trybunał jest też zewnętrznym kontrolerem wielu unijnych agencji, organów zdecentralizowanych i wspólnych przedsięwzięć oraz Szkół Europejskich.

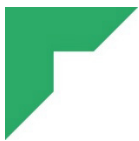
Kolejne wieloletnie ramy finansowe (na lata 2028–2034) mogą przynieść istotne zmiany, w tym zmianę modeli finansowania. Trybunał będzie uważnie monitorować te zmiany, oceniać ich wpływ i odpowiednio dostosowywać prace kontrolne.

Przeprowadzając **kontrole wykonania zadań**, Trybunał ocenia unijne strategie i programy pod kątem oszczędności, efektywności i skuteczności. Kontrole te dotyczą przede wszystkim tematów powiązanych z priorytetami UE, a także ogólnymi tendencjami i nowymi wyzwaniami. Do badanych tematów można zaliczyć:

- konkurencyjność gospodarczą i odporność Unii, w tym innowacyjność, transformację cyfrową, handel i autonomię strategiczną;
- bezpieczeństwo UE, obronność, wartości demokratyczne i działania zewnętrzne, w tym proces rozszerzenia UE i migracje;
- postępy UE na drodze do tego, by Unia stała się odporna na zmianę klimatu oraz zrównoważona pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym;
- sposób, w jaki UE chroni i utrzymuje finanse publiczne, w tym zapewnia należyte zarządzanie w wymiarze gospodarczym, finansowym i fiskalnym.

Trybunał przeprowadza wszystkie kontrole zgodnie z **międzynarodowo uznanymi standardami kontroli sektora publicznego**. Zmieniony standard ISSAI 140 określa kompleksowe ramy opracowywania i utrzymania systemu zarządzania jakością obowiązujące najwyższe organy kontroli (NOK), do których zalicza się Europejski Trybunał Obrachunkowy. Od zeszłego roku Trybunał ma obowiązek co roku ocenić funkcjonowanie stosowanych przez niego rozwiązań w zakresie zarządzania jakością i przedstawić informacje na ten temat. W odniesieniu do 2025 r. Trybunał stwierdził, że stosowany przez instytucję system zarządzania jakością kontroli daje wystarczającą pewność, że cele założone przez system są osiąmane.

Program prac

Program prac Trybunału 2026+

W **programie prac 2026+** opublikowanym w listopadzie 2025 r. Trybunał przedstawił swoje priorytety kontroli na nadchodzące lata i omówił szczegółowo **73 sprawozdania specjalne i przeglądy**, które – obok sprawozdań rocznych – zamierza opublikować w 2026 i 2027 r. Program prac jest ściśle powiązany z obszarami priorytetowymi określonymi w strategii Trybunału.

W obszarze „Konkurencyjność i odporność gospodarcza” Trybunał zamierza skontrolować kwestie takie jak: wsparcie UE na rzecz podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników; konkurencyjność europejskiego przemysłu energii wiatrowej; europejska polityka kosmiczna; europejskie instrumenty ochrony handlu; inwestycje w sztuczną inteligencję i obliczenia wielkiej skali.

W obszarze „Bezpieczeństwo i obrona” Trybunał zamierza opublikować przegląd, w którym kontrolerzy przeanalizują politykę obronną UE. Planuje też przeprowadzić kontrolę rozporządzenia w sprawie wspierania produkcji amunicji. Trybunał skontroluje również kwestie związane z rozszerzeniem i migracją, takie jak: wsparcie UE dla Ukrainy, Mołdawii i Gruzji; ochrona granic zewnętrznych UE; unijne systemy zarządzania powrotami; umowy o readmisji i reintegracja.

W obszarze „Odporność na zmianę klimatu oraz zrównoważenie gospodarcze, społeczne i środowiskowe” Trybunał zamierza skupić się na obszarach takich jak wkład funduszu innowacyjnego w transformację ekologiczną, przystępność cenowa na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej oraz dekarbonizacja przemysłu UE.

W obszarze „Ochrona i stabilność finansów publicznych” Trybunał zamierza kontrolować Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, poświęcając szczególną uwagę przejrzystości i możliwości monitorowania finansowania oraz zmianom w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności. Oprócz RRF Trybunał planuje skontrolować również systemy informatyczne państw członkowskich służące do zarządzania należnościami celnymi oraz Arachne, narzędzie Komisji do eksploracji danych.

W 2025 r. Komisja przedstawiła wnioski ustawodawcze dotyczące budżetu UE na lata 2028–2034, tak zwanych wieloletnich ram finansowych (WRF). Ponieważ negocjacje w sprawie tych wniosków są w toku, Trybunał zamierza wnikliwie monitorować ten proces i przedstawić prawodawcom szereg opinii na temat wspomnianych wniosków ustawodawczych.

Prace kontrolne w terenie

Większość prac kontrolnych odbywa się w siedzibie Trybunału w Luksemburgu. Kontrolerzy Trybunału przeprowadzają również wiele wizyt kontrolnych w **Komisji Europejskiej** – będącej główną jednostką kontrolowaną – i innych instytucjach UE, a także w agencjach i jednostkach organizacyjnych UE, organach szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego w państwach członkowskich, delegaturach UE w państwach trzecich oraz organizacjach międzynarodowych zajmujących się gospodarowaniem środkami unijnymi.

Trybunał przeprowadza też wizyty kontrolne u odbiorców finansowania unijnego, zarówno **na terytorium UE**, jak i **poza nim**. Dzięki tym pracom kontrolnym może on prześledzić ścieżkę audytu i uzyskać bezpośrednie dowody kontroli od podmiotów zajmujących się zarządzaniem unijnymi strategiami i programami oraz poborem lub wypłacaniem środków unijnych, a także od beneficjentów.

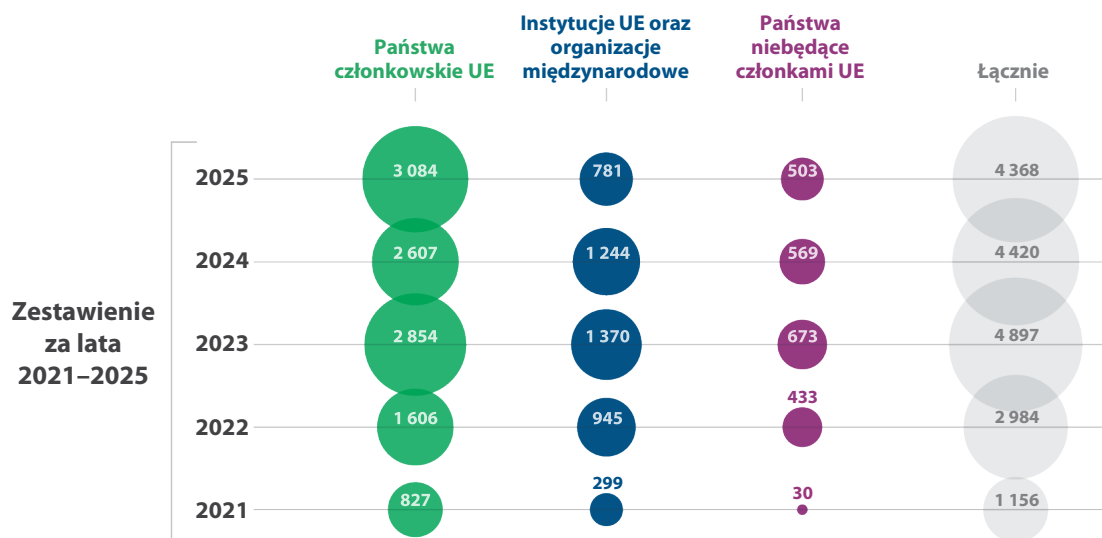

Kontrole na miejscu

Zespoły kontrolne Trybunału z zasady składają się z dwóch lub trzech kontrolerów, a przeprowadzane przez nie wizyty kontrolne trwają zwykle od kilku dni do kilku tygodni. Kontrole na miejscu są wciąż kluczowym elementem prac kontrolnych. Wizyty kontrolne na terytorium UE są zazwyczaj koordynowane przez Trybunał we współpracy z najwyższymi organami kontroli (NOK) danego państwa członkowskiego.

W 2025 r. kontrolerzy spędzili łącznie **3 587 dni** w **państwach członkowskich UE i poza granicami UE** (w 2024 r. było to 3 176 dni). Kontrolerzy spędzili też **781 dni** w **instytucjach, agencjach i organach UE**, a także w różnych organizacjach międzynarodowych i prywatnych firmach audytorskich (w 2024 r. były to 1 244 dni).

Oprócz kontroli na miejscu kontrolerzy nadal przeprowadzali **kontrole zdalne** i gromadzili dowody kontroli drogą elektroniczną. W kontaktach z jednostkami kontrolowanymi Trybunał wykorzystywał narzędzia do **wideokonferencji** i **inne technologie informacyjne**, takie jak bezpieczna wymiana danych i dokumentów.

Sprawozdania Trybunału

Sprawozdania z kontroli, przeglądy i opinie sporządzone przez Trybunał są zasadniczym ogniwem **łańcucha rozliczalności UE**. Pozwalają one Parlamentowi Europejskiemu i Radzie monitorować i nadzorować, jak realizowane są cele polityki UE, oraz rozliczać podmioty odpowiedzialne za zarządzanie finansowaniem unijnym, zwłaszcza w ramach corocznej procedury udzielenia absolutorium.

Sprawozdania roczne i specjalne sprawozdania roczne

Sprawozdania roczne Trybunału zawierają głównie wyniki prac związanych z **poświadczeniem wiarygodności** w zakresie budżetu UE, Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR). Obejmują one również pewne aspekty dotyczące wykonania zadań oraz zarządzania budżetem i finansami. Trybunał publikuje również specjalne sprawozdania roczne dotyczące **agencji UE i innych unijnych organów, wspólnych przedsięwzięć UE oraz Szkół Europejskich**.

Sprawozdanie roczne i specjalne sprawozdania roczne Trybunału za 2024 r. dotyczą wykonania budżetu UE za rok budżetowy 2024 i zostały opublikowane w 2025 r.

Sprawozdanie roczne dotyczące budżetu UE za rok budżetowy 2024

Każdego roku Trybunał przeprowadza kontrolę **dochodów i wydatków UE**, aby sprawdzić, czy roczne sprawozdanie finansowe jest wiarygodne i czy transakcje po stronie dochodów i wydatków leżące u podstaw rozliczeń są zgodne z przepisami finansowymi na szczeblu UE i państw członkowskich.

Ponadto Trybunał dokonuje szczegółowej oceny **głównych obszarów budżetu UE** według działów wieloletnich ram finansowych (WRF), a także Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Analizuje również przyczyny błędów i obszary ich występowania, wydaje zalecenia dotyczące usprawnień i bada, czy i jak jego wcześniejsze zalecenia zostały zrealizowane.

Na podstawie wyników tych kompleksowych prac Trybunał wydaje **poświadczenie wiarygodności**, które ma obowiązek przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Budżet UE – opinia bez zastrzeżeń w odniesieniu do sprawozdania finansowego i dochodów

Trybunał wydał **opinię bez zastrzeżeń** w odniesieniu do sprawozdania finansowego za rok budżetowy 2024.

W 2024 r. dochody UE (jak wskazano w sprawozdaniach z wykonania budżetu za 2024 r.) wyniosły 250,6 mld euro. W odniesieniu do dochodów UE Trybunał wydał opinię bez zastrzeżeń za rok budżetowy 2024.

Budżet UE – opinia negatywna w odniesieniu do wydatków

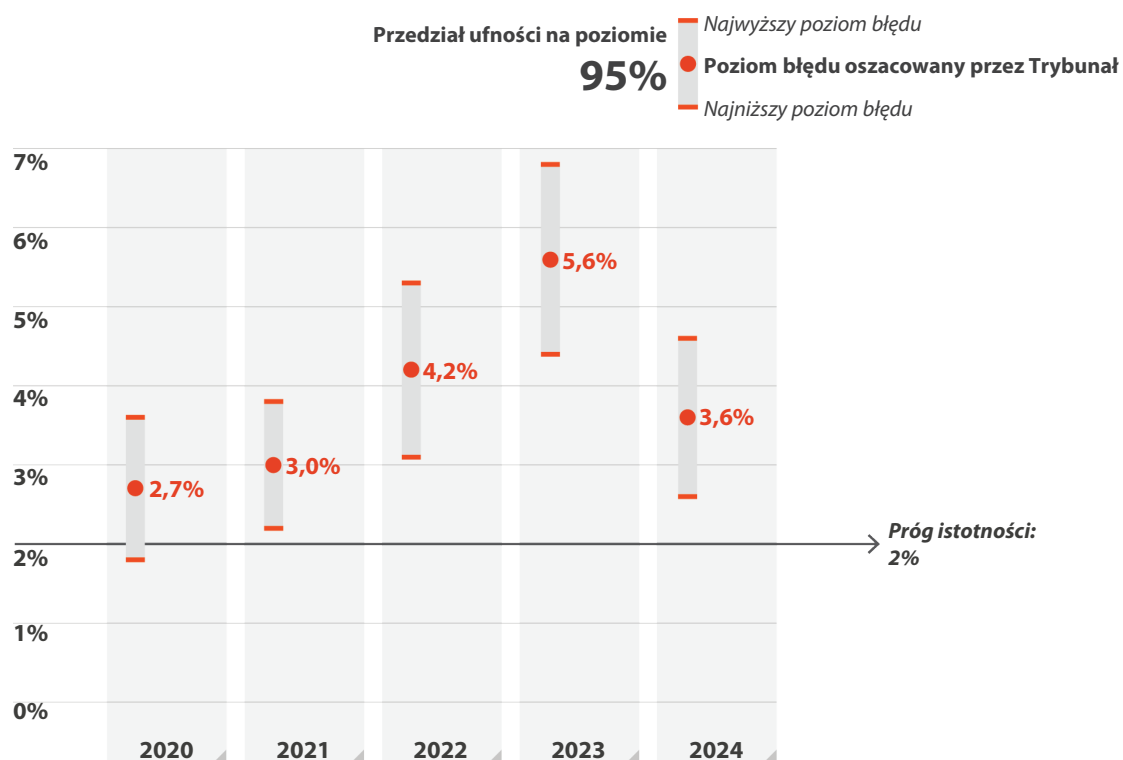
W 2024 r. **wydatki z budżetu UE** wyniosły **191,1 mld euro**, co stanowi 1,1% łącznego dochodu narodowego brutto 27 państw członkowskich UE.

W odniesieniu do wydatków UE Trybunał wydał **opinię negatywną** za rok budżetowy 2024.

Szacowany poziom błędu: 3,6% (wydatki budżetowe za 2024 r.)

Jeśli chodzi o wydatki budżetowe, Trybunał oszacował, że poziom błędu za rok budżetowy 2024 **mieścił się w przedziale od 2,6% do 4,6%**. Środkowy punkt w tym przedziale, określany mianem **najbardziej prawdopodobnego poziomu błędu**, miał niższą wartość niż w poprzednim roku – spadł z 5,6% do 3,6%.

W 68,9% populacji objętej kontrolą wystąpił istotny poziom błędu

W odniesieniu do roku budżetowego 2024 **obszary, w których wystąpił istotny poziom błędu**, stanowiły **68,9% populacji objętej kontrolą Trybunału** (w porównaniu z 64,4% w 2023 r.). Szacowany **poziom błędu w obszarach, w których wystąpił istotny poziom błędu**, wyniósł **5,2%** (w porównaniu z 7,9% w 2023 r.).

Wydatki UE można podzielić na dwie kategorie, z których każda wiąże się z innym rodzajem ryzyka:

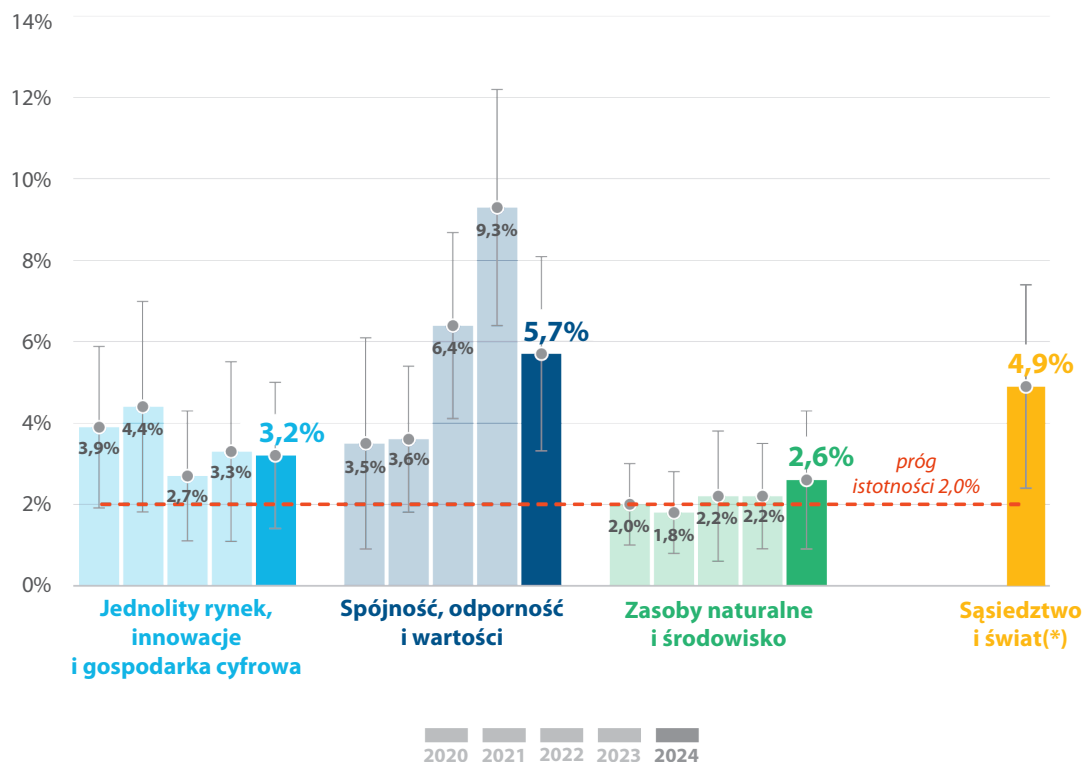
- **Obszary, w których nie wystąpił istotny poziom błędu:** ta część populacji obejmuje wydatki związane z płatnościami opartymi na uprawnieniach, w ramach których beneficjenci muszą spełnić określone warunki (np. płatności bezpośrednie dla rolników, z wyłączeniem ekoschematów), jak również część wydatków administracyjnych (wynagrodzenia, emerytury i renty dla pracowników UE), wsparcie budżetowe na rzecz państw spoza UE oraz działania na rzecz studentów i inne działania w zakresie mobilności w ramach programu Erasmus+.
- **Obszary, w których wystąpił istotny poziom błędu:** ta część populacji obejmuje przede wszystkim płatności dokonywane na zasadzie zwrotu kosztów, gdy beneficjenci składają wnioski o zwrot poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Beneficjenci mają obowiązek wykazać, że wykonują działalność kwalifikującą się do uzyskania wsparcia, i przedstawić dowody świadczące o faktycznym poniesieniu kosztów podlegających zwrotowi. Muszą przy tym często przestrzegać złożonych przepisów określających, jakie wydatki można zgłosić do zwrotu (kwalifikowalność) i w jaki sposób powinny one zostać poniesione (w drodze zamówień publicznych lub zgodnie z zasadami pomocy państwa).

Na ogólny poziom błędu wpływ ma głównie dział WRF „Spójność, odporność i wartości”

Jeśli chodzi o rok budżetowy 2024, ogólny poziom błędu wynoszący 3,6% wynikał głównie z poziomu błędu odnotowanego w dziale WRF „**Spójność, odporność i wartości**” (1,8 punktu procentowego). Na kolejnych miejscach plasowały się działy „**Zasoby naturalne i środowisko**” (0,9 punktu procentowego), „**Sąsiedztwo i świat**” (0,4 punktu procentowego) oraz „**Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa**” (0,4 punktu procentowego).

Trybunał przedstawia szacowany poziom błędu dla każdego ze wspomnianych wyżej działów WRF.

(*) Trybunał nie wydał oceny szczegółowej w odniesieniu do działu „Sąsiedztwo i świat” w latach 2020–2023.

Wydatki z RRF – opinia z zastrzeżeniem

W 2024 r. Trybunał objął zakresem prac kontrolnych – czwarty rok z rzędu – **wydatki z RRF**, w odniesieniu do których sformułował odrębną opinię. Wynika to z faktu, że RRF ma charakter tymczasowy i jest realizowany i finansowany w zupełnie inny sposób niż standardowe wydatki budżetowe objęte WRF. Populacja objęta kontrolą Trybunału miała łączną wartość **59,9 mld euro** i obejmowała 28 wypłat środków.

W odniesieniu do wydatków z RRF Trybunał wydał **opinię z zastrzeżeniem** za rok budżetowy 2024. Na podstawie dowodów kontroli uzyskanych w toku prowadzonych prac Trybunał stwierdził, że łącznie w sześciu z 28 płatności wystąpiły ustalenia ilościowe, w tym w pięciu z nich wystąpił istotny poziom błędu. Trybunał wykrył również uchybienia w przeprowadzonej przez Komisję ocenie *ex ante* oraz w koncepcji kamieni milowych i wartości docelowych. Kontrolerzy wykryli również utrzymujące się uchybienia w systemach sprawozdawczości i kontroli stosowanych przez państwa członkowskie.

Zgłaszanie przypadków podejrzeń nadużycia finansowego do OLAF i EPPO

Trybunał Obrachunkowy jako zewnętrzny kontroler UE nie posiada uprawnień do prowadzenia postępowań w przypadkach podejrzeń nadużycia finansowego. W związku z powyższym celem kontroli nie jest konkretnie poszukiwanie nadużyć finansowych. Jeśli jednak kontrolerzy podejrzewają wystąpienie nadużycia finansowego, mają oni obowiązek zgłosić takie przypadki właściwym organom.

W 2025 r. Trybunał zgłosił Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) **15 przypadków podejrzeń nadużycia finansowego**, które wykrył w trakcie **prac kontrolnych**. **11 spośród tych przypadków** zgłosił też do Prokuratury Europejskiej (EPPO). W 2024 r. Trybunał zgłosił 19 przypadków podejrzenia nadużycia finansowego do OLAF, a siedem z nich – także do EPPO. W sprawozdaniu rocznym dotyczącym wykonania budżetu UE Trybunał zamieszcza dodatkowe informacje na temat przypadków podejrzeń nadużycia finansowego oraz – w stosownych przypadkach lub gdy takie informacje są dostępne – na temat zaleceń OLAF dotyczących odzyskania środków finansowych w tych sprawach.

Sprawozdanie roczne dotyczące Europejskich Funduszy Rozwoju za rok budżetowy 2024

Europejskie Fundusze Rozwoju – opinia bez zastrzeżeń w odniesieniu do sprawozdań finansowych i dochodów oraz opinia negatywna w odniesieniu do wydatków

Europejskie Fundusze Rozwoju (EFR), które uruchomiono w 1959 r. i zakończono z końcem 2020 r., stanowiły główne instrumenty pomocy w zakresie **współpracy na rzecz rozwoju**, którą UE zapewnia państwom Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) oraz krajom i terytoriom zamorskim. Były one finansowane przez państwa członkowskie UE. Zarządzały nimi Komisja Europejska oraz Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), przy czym były one wdrażane **poza budżetem UE**. Fundusze te będą nadal odrębnie wdrażane i pozostaną przedmiotem odrębnych sprawozdań aż do momentu zamknięcia.

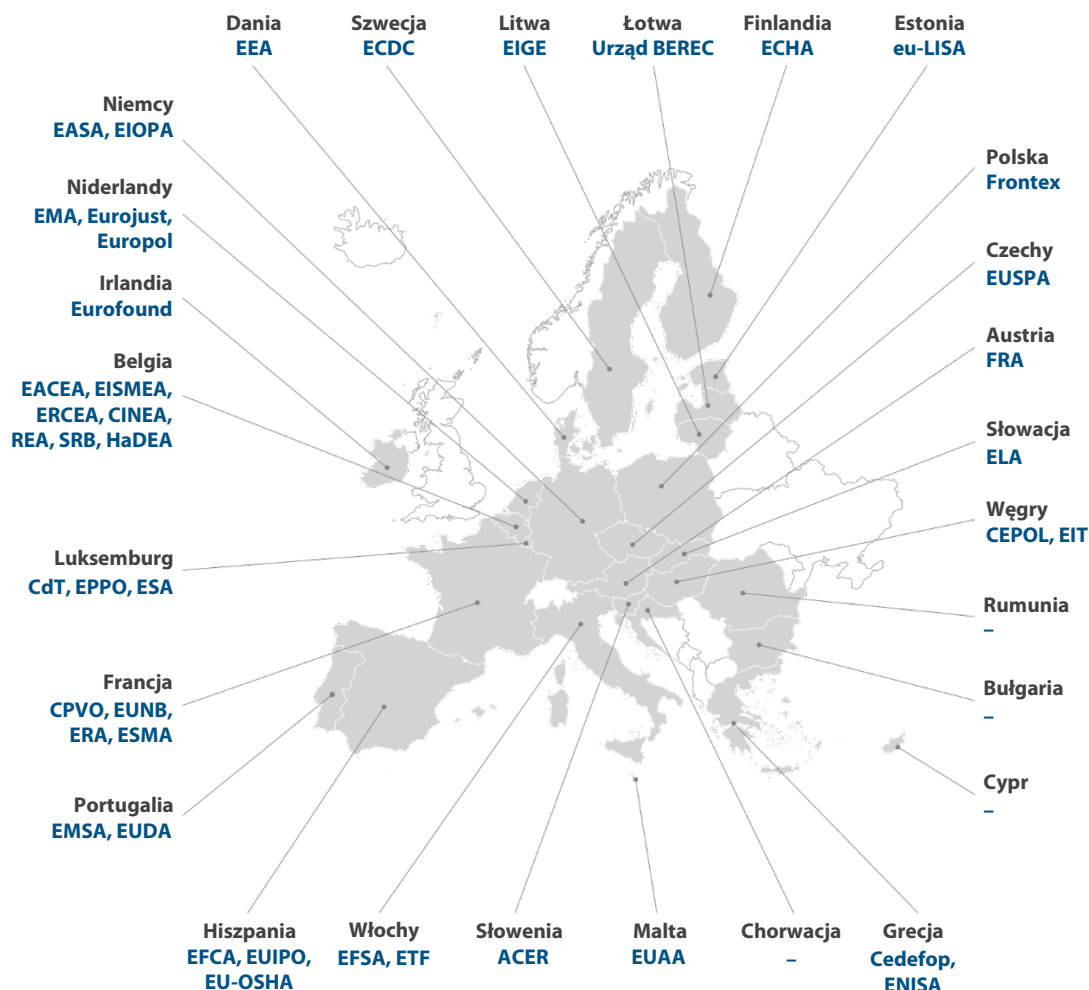
W WRF na lata 2021–2027 pomoc na rzecz rozwoju dla państw AKP oraz krajów i terytoriów zamorskich jest finansowana z budżetu UE.

W 2024 r. wydatki z EFR wyniosły **1,35 mld euro**.

Podobnie jak w latach poprzednich za rok budżetowy 2024 Trybunał wydał **opinię bez zastrzeżeń** zarówno **w odniesieniu do sprawozdań finansowych**, jak i **dochodów EFR**, lecz **w odniesieniu do wydatków EFR wydał opinię negatywną**. Szacowany przez Trybunał poziom błęd wyniósł 6,5% (w 2023 r. – 8,9%).

Specjalne sprawozdania roczne dotyczące agencji UE

Agencje UE są odrębnymi podmiotami prawnymi powołanymi w celu realizacji konkretnych zadań o charakterze technicznym, naukowym lub zarządczym, które wspomagają instytucje UE w kształtowaniu i wdrażaniu polityki. W 2024 r. było ich łącznie 43.

Agencje UE – opinia bez zastrzeżeń w przypadku niemal wszystkich agencji

W roku budżetowym 2024 **łączy budżet wszystkich agencji** skontrolowanych w ramach uprawnień Trybunału wyniósł **5,3 mld euro**, co stanowiło 4% ogólnego budżetu UE. W 2023 r. kwota ta wyniosła 4,7 mld euro, co odpowiadało 3% budżetu.

Ogólnie rzecz biorąc, kontrola agencji przeprowadzona przez Trybunał przyniosła nieco bardziej pozytywne wyniki niż w poprzednich latach. Trybunał wydał opinie bez zastrzeżeń w odniesieniu do sprawozdań finansowych oraz dochodów wszystkich 43 agencji. Wydał również opinię bez zastrzeżeń w odniesieniu do płatności leżących u podstaw rozliczeń wszystkich agencji z wyjątkiem Europejskiego Urzędu ds. Pracy. W przypadku Urzędu Trybunał

wydał **opinię z zastrzeżeniem** ze względu na nieprawidłowe płatności w wysokości 2,6 mln euro dokonane w 2024 r. w związku z zamówieniem udzielonym w wyniku procedury otwartej, którą Trybunał uznał za nieprawidłową w sprawozdaniu za 2022 r. (2,2 mln euro), oraz w związku z niedociągnięciami w kontrolach *ex ante* dotyczących wdrażania odnośnej umowy (0,4 mln euro).

Trybunał przedstawił też sprawozdanie za rok budżetowy 2024 dotyczące zobowiązań warunkowych Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji wynikających z wykonywania przez nią zadań przewidzianych w **rozporządzeniu w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**. Uwagi sformułowane przez Trybunał w tej kwestii nie podważyły opinii bez zastrzeżeń na temat sprawozdania finansowego Jednolitej Rady.

Specjalne sprawozdanie roczne dotyczące wspólnych przedsięwzięć za rok budżetowy 2024

Wspólne przedsięwzięcia – z wyjątkiem Europejskiego Centrum Kompetencji w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa (ECCC) – działają na zasadzie partnerstwa między UE (reprezentowaną przez Komisję Europejską) a członkami z sektora prywatnego, którymi są przedstawiciele środowisk branżowych i badawczych. W niektórych przypadkach członkami wspólnych przedsięwzięć zostają organizacje międzyrządowe i państwa uczestniczące. ECCC wspiera współpracę między UE a państwami członkowskimi. W 2024 r. Centrum uzyskało autonomię finansową i był to pierwszy rok, w którym zostało objęte kontrolą Trybunału.

Podstawowym celem wspólnych przedsięwzięć jest wspieranie działań mających na celu przełożenie wiedzy naukowej na przełomowe innowacje rynkowe w oparciu o strategiczną wizję podzielaną przez partnerów.

W WRF na lata 2021–2027 przewidziano 11 wspólnych przedsięwzięć w zakresie badań naukowych i innowacji w ramach programów „Horyzont Europa”, „Cyfrowa Europa” i instrumentu „Łącząc Europę”. Wspólne przedsięwzięcia realizują własne strategie badań naukowych i innowacji w obszarach transportu, energii, ochrony zdrowia, bioprzemysłu, kluczowych technologii cyfrowych, obliczeń superkomputerowych oraz inteligentnych systemów sieciowych i cyberbezpieczeństwa.

Ponadto istnieje jeszcze jedno wspólne przedsięwzięcie finansowane ze środków Euratomu i jego państw członkowskich – „Fusion for Energy”. Odpowiada ono za wnoszenie przez UE wkładu na rzecz międzynarodowego eksperymentalnego reaktora termojądrowego (ITER).

Wspólne przedsięwzięcia – dla wszystkich przedsięwzięć Trybunał wydał opinię bez zastrzeżeń

W odniesieniu do roku budżetowego 2024 Trybunał wydał **opinię bez zastrzeżeń** w sprawie sprawozdań finansowych, dochodów i płatności w odniesieniu do **11 wspólnych przedsięwzięć w zakresie badań naukowych i innowacji oraz Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Syntezy Energii Termojądrowej (Wspólne Przedsięwzięcie „Fusion for Energy”)**. Trybunał zwrócił uwagę na uchybienia w niektórych obszarach, takich jak osiągnięcie docelowych kwot wkładów członków, wykonanie budżetu oraz systemy zarządzania i kontroli.

Wydana przez Trybunał opinia bez zastrzeżeń w sprawie sprawozdania finansowego **Wspólnego Przedsięwzięcia „Fusion for Energy”** za 2024 r. zawierała **objaśnienie uzupełniające**, w którym kontrolerzy zwrócili uwagę na obecne szacunki dotyczące europejskiego wkładu w projekt ITER (25,8 mld euro w cenach z 2024 r.). Kwota ta odzwierciedla wzrost kosztów wynikający ze zmienionych założeń ITER, które nie zostały jeszcze formalnie przyjęte przez Radę ITER.

Szkoły Europejskie – brak istotnych błędów

Przeprowadzony przez Trybunał **przegląd skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego 13 Szkół Europejskich** za rok budżetowy 2024 nie wykazał żadnych istotnych błędów.

Sprawozdania specjalne i przeglądy

W 2025 r. Trybunał **opublikował 31 sprawozdań specjalnych i przeglądów** dotyczących wielu wyzwań, z którymi UE mierzy się **w różnych obszarach unijnych wydatków i polityki**. Wśród kluczowych tematów, których dotyczyły kontrole Trybunału, znalazły się: płatności cyfrowe, pożary lasów, gospodarowanie odpadami komunalnymi, finansowanie organizacji pozarządowych, głód w Afryce Subsaharyjskiej, elastyczność budżetowa oraz RRF, który został objęty wieloma kontrolami, w tym odnoszącymi się do reform rynku pracy i otoczenia biznesowego oraz transformacji cyfrowej.

W **sprawozdaniach specjalnych** Trybunał bada, czy zrealizowano cele wybranych strategii i programów UE oraz czy rezultaty osiągnięto w sposób skuteczny i efektywny. W sprawozdaniach tych Trybunał zwraca również uwagę na udane rozwiązania i formułuje **zalecenia**, wskazując sposoby na oszczędne wydatkowanie środków, usprawnienie działań, unikanie marnotrawstwa oraz skuteczniejsze osiągnięcie wyznaczonych celów politycznych.

Przeglądy Trybunału mają na celu przedstawienie – często w ujęciu przekrojowym – opisu i analizy szerszego kontekstu na podstawie wcześniejszych prac kontrolnych lub innych ogólnodostępnych informacji. Trybunał może też wykorzystać ten rodzaj publikacji do zaprezentowania wstępnej analizy obszarów lub kwestii, które nie były jeszcze przedmiotem jego kontroli, lub by uporządkować fakty dotyczące szczegółowych zagadnień lub problemów. W odróżnieniu od sprawozdań z kontroli w przeglądach Trybunał nie dokonuje oceny ani nie przedstawia poświadczenia wiarygodności.

Na kolejnych stronach omówiono bardziej szczegółowo prace Trybunału i **przykładowe sprawozdania specjalne z 2025 r.** dotyczące różnych obszarów polityki.

Zrównoważone użytkowanie zasobów naturalnych

Sprawozdanie specjalne 19/2025 pt. „Krytyczne niedobory leków – działania UE przyniosły wartość dodaną, ale wciąż utrzymują się problemy strukturalne”

Dostępność leków ma ogromne znaczenie dla skutecznego funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej, tymczasem w całej UE od dawna odnotowuje się ich niedobory. Rekordowe poziomy niedoborów odnotowano w 2023 i 2024 r. O krytycznych niedoborach można mówić wtedy, gdy na poziomie krajowym nie są dostępne odpowiednie leki alternatywne. W takim przypadku konieczne jest podjęcie skoordynowanych działań na szczeblu UE. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za organizację krajowych systemów opieki zdrowotnej i świadczenie opieki zdrowotnej. Rolą UE natomiast jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania jednolitego rynku leków oraz wspieranie państw członkowskich w tym obszarze polityki. W ostatnich latach Komisja i Europejska Agencja Leków (EMA) podjęły starania, aby wesprzeć państwa członkowskie w zapewnieniu dostępności leków i zaradzeniu krytycznym niedoborom.

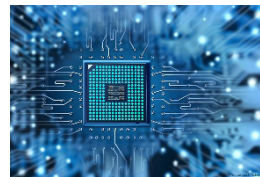
Trybunał *ocenił*, czy: Komisja i EMA ustanowiły i wdrożyły skuteczne ramy zapobiegania krytycznym niedoborom i łagodzenia ich; zidentyfikowały podstawowe przyczyny niedoborów i podjęły w związku z nimi odpowiednie działania; wyeliminowały bariery rynkowe, aby zapewnić funkcjonowanie jednolitego rynku leków.

Trybunał *ustalił*, że wsparcie udzielane przez EMA państwom członkowskim miało dla nich znaczną wartość dodaną. W systemie UE służącym przeciwdziałaniu krytycznym niedoborom leków nadal brakuje jednak adekwatnych ram prawnych oraz odpowiednich i aktualnych informacji. Komisja podjęła niedawno starania na rzecz wyeliminowania podstawowych przyczyn niedoborów leków. Jej działania dotyczą trzech aspektów: zobowiązanie branży do zapewnienia stałych dostaw; usprawnienie zamówień publicznych; wyeliminowanie podatności na zagrożenia w ramach łańcucha dostaw. Wobec nieskuteczności obowiązku zapewnienia dostaw przez branżę i rosnących niedoborów wiele państw członkowskich zaczęło na własną rękę podejmować działania dotyczące gromadzenia zapasów leków, co może tylko pogłębić niedobory. Prace Komisji dotyczące podatności na zagrożenia w ramach łańcucha dostaw i zrównoważonych procesów udzielania zamówień publicznych dopiero się rozpoczęły. Komisja częściowo zharmonizowała procedury regulacyjne, ale na jednolitym rynku leków nadal występuje wiele niedociągnięć, a w szczególności: fragmentacja rynku; nierówny dostęp do leków; zróżnicowane opakowania; niewystarczająca przejrzystość cen; transgraniczne bariery w handlu. Wobec tego obywatele UE mieli ograniczony dostęp do niektórych leków, a eliminowanie niedoborów nastęczało trudności.

Trybunał *zalecił*, aby Komisja i EMA jeszcze bardziej ulepszyły system służący przeciwdziałaniu krytycznym niedoborom. Komisja powinna podjąć kompleksowe, skoordynowane działania, aby zaradzić podstawowym przyczynom niedoboru leków, i poprawić funkcjonowanie jednolitego rynku leków przez usunięcie barier.

Inwestycje na rzecz spójności, wzrostu i włączenia społecznego

Sprawozdanie specjalne 12/2025 pt. „Unijna strategia w dziedzinie mikroczipów – poczyniono pewne postępy w jej wdrażaniu, ale akt w sprawie czipów najprawdopodobniej nie wystarczy, by udało się osiągnąć zbyt wysoko postawiony cel cyfrowej dekady”

Mikroczipy są jednym z najważniejszych elementów powszechnie używanych urządzeń elektronicznych – od smartfonów po samochody, satelity i zaawansowany sprzęt wojskowy. Ponadto mają one zasadnicze znaczenie dla transformacji ekologicznej i całości polityki przemysłowej. Na przestrzeni lat produkcja mikroczipów w UE rosła, ale udział Unii w światowych zdolnościach produkcyjnych znacznie się zmniejszył – w 2020 r. szacowano go na około 9%. Pandemia COVID-19 uwidoczniła zależność UE od światowego rynku mikroczipów i doprowadziła do przyjęcia aktu w sprawie czipów, którego celem jest zaradzenie problemowi niedoborów mikroczipów i wzmocnienie pozycji technologicznej UE. Akt w sprawie czipów zastąpił strategię z 2013 r., której celem było z kolei wzmocnienie sektora mikro- i nanoelektronicznego.

Trybunał *oceniał*, w jaki sposób polityka przemysłowa UE przyczyniła się do zwiększenia strategicznej autonomii unijnej branży mikroczipów. Kontrolerzy Trybunału ocenili koncepcję aktu w sprawie czipów, zgodność finansowania z celami strategicznymi UE, terminowość i postępy we wdrażaniu aktu i realizowaniu nadrzędnego celu przyjętego w akcie, a także inne czynniki i zagrożenia mogące wpłynąć na udane wdrożenie.

Trybunał *ustalił*, że akt w sprawie czipów zapewnił nowy impuls do działania – w odpowiedzi na kryzys związany z niedoborem mikroczipów w akcie przewidziano szereg nowych inicjatyw. Akt w sprawie czipów opracowano jednak w trybie pilnym, nie przeprowadzając pełnej oceny wcześniejszej strategii ani oceny skutków wniosku. Może to oznaczać, że w przypadku aktu wystąpią dokładnie te same problemy co w przypadku wcześniejszej strategii. Trybunał stwierdził ponadto, że trudno jest ocenić, czy w akcie w sprawie czipów w wystarczającym stopniu uwzględniono potrzeby branży. Nie określono w nim też jasno poziomów docelowych i mechanizmów monitorowania. Projekty współfinansowane bezpośrednio przez Komisję lub za pośrednictwem Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czipów były zasadniczo zgodne z celami odpowiednich strategii, lecz wprowadzone rozwiązania mające służyć do pomiaru skutków tych projektów były niekompletne. Trybunał odnotował, że wdrażanie aktu w sprawie czipów postępuje, ale zbyt wolno, by udało się osiągnąć cel cyfrowej dekady, zakładający osiągnięcie przez UE 20% udziału w dochodach globalnego łańcucha wartości w tej branży. Ponadto, biorąc pod uwagę obecny poziom inwestycji w zdolności produkcyjne, jest bardzo mało prawdopodobne, aby akt w sprawie czipów był wystarczający do zrealizowania do 2030 r. bardzo ambitnego celu cyfrowej dekady. Obecnie przewiduje się, że w 2030 r. ten udział UE wyniesie jedynie 11,7%. Założony cel można również uznać za zbyt wysoko postawiony w odniesieniu do aktu w sprawie czipów, biorąc pod uwagę ograniczone uprawnienia i zasoby Komisji oraz fakt, że udane wdrożenie strategii zależy w dużej mierze od działań państw członkowskich i inwestycji sektora prywatnego. Inne kluczowe czynniki – takie jak niedobór wykwalifikowanych pracowników, kontrole wywozu, wymogi środowiskowe, koszty energii i zależność od dostaw surowców z państw trzecich – stanowią poważne zagrożenie dla osiągnięcia celów aktu.

Trybunał *zalecił*, by Komisja pilnie skonfrontowała strategię z rzeczywistością i podjęła niezbędne krótkoterminowe działania naprawcze oraz by w ścisłej współpracy zarówno z państwami członkowskimi, jak i z branżą rozpoczęła opracowywanie kolejnej strategii dotyczącej półprzewodników.

Działania zewnętrzne, bezpieczeństwo i wymiar sprawiedliwości

Sprawozdanie specjalne 04/2025 pt. „Mobilność wojskowa w UE – uchybienia w koncepcji i przeszkody napotkane w trakcie realizacji spowalniają postępy”

Celem mobilności wojskowej w UE jest zapewnienie szybkiego i płynnego przemieszczania personelu wojskowego, materiałów i zasobów wojskowych w UE i poza jej terytorium. Obrona terytorialna pozostaje w kompetencji 27 państw członkowskich UE. 23 spośród tych państw są członkami NATO. Unia stosunkowo niedawno zaczęła podejmować działania w tej dziedzinie. Pierwszy plan działania UE na rzecz mobilności wojskowej został opublikowany w 2018 r., a drugi plan działania (Plan działania 2.0) obejmujący lata 2022–2026 – w 2022 r. Trzy kolejne nabory wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę” dotyczące mobilności wojskowej ogłoszono odpowiednio we wrześniu 2021 r., w maju 2022 r. i maju 2023 r.

Trybunał *ocenił*, czy Plan działania 2.0 opiera się na solidnych podstawach i czy UE jest na dobrej drodze do osiągnięcia określonych w nim celów.

Trybunał *ustalił*, że Plan działania 2.0 nie opierał się na wystarczająco solidnych podstawach ze względu na pewne uchybienia w przyjętej koncepcji, takie jak brak pogłębionej analizy *ex ante* i oceny potrzeb, które pozwoliłyby oszacować odpowiedni budżet. Ponadto w Planie ujęto zbyt wiele działań, a większość z nich nie miała w wystarczającym stopniu charakteru operacyjnego. Trybunał odnotował ponadto ograniczenia w zakresie monitorowania i sprawozdawczości. Kontrolerzy stwierdzili, że mechanizmy zarządzania mobilnością wojskową w UE są złożone i rozdrobnione, a nadzór parlamentarny nad nimi jest jedynie częściowy.

Wszystkie zainteresowane strony z zadowoleniem przyjęły fakt, że w WRF na lata 2021–2027 przewidziano środki finansowe na mobilność wojskową, traktując je jako pierwszy, choć skromny krok ku zmianom. Po przeprowadzeniu pierwszego naboru Komisja zdecydowała się wykorzystać dostępne środki w dwóch kolejnych naborach w 2022 i 2023 r. W ten sposób wydano wszystkie środki finansowe przewidziane na infrastrukturę podwójnego zastosowania na cały okres. W odniesieniu do trzech wspomnianych naborów wniosków Trybunał stwierdził, że ocena wojskowa stanowiła jedynie niewielką część ogólnej oceny punktowej w procesie wyboru projektów. Nie uwzględniono również w wystarczającym stopniu aspektów geopolitycznych. Istnieje zatem ryzyko, że wybrane projekty dotyczące infrastruktury podwójnego zastosowania finansowane przez UE nie będą najistotniejsze z perspektywy wojskowej.

Po ogłoszeniu trzeciego naboru wniosków Komisja, przy udziale państw członkowskich, przeprowadziła analizę luk. Celem było sporządzenie planu na rzecz wyeliminowania najważniejszych luk w infrastrukturze i ilościowego określenia finansowania UE potrzebnego w następnych WRF.

Ogólnie rzecz biorąc, Trybunał stwierdził, że tylko cztery z 29 kluczowych działań na szczęblu UE można uznać za zakończone, natomiast zdecydowana większość z nich była wciąż w toku. Trybunał nie był w stanie przedstawić rzetelnej ogólnej oceny postępów w realizacji Planu działania 2.0 ze względu na brak wskaźników i szczegółowych poziomów docelowych, mógł wskazać jedynie, że realizacja działań była w toku, a postępy trudno jednoznacznie ocenić.

Trybunał *zalecił*, aby Komisja usprawniła mechanizmy zarządzania mobilnością wojskową w UE, lepiej ukierunkowała koncepcję unijnych działań w zakresie mobilności wojskowej, monitorowała postępy w realizacji wszystkich działań oraz składała sprawozdania na ten temat, a także oceniła możliwość wykorzystania naborów wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Transport do finansowania projektów dotyczących infrastruktury podwójnego zastosowania. W odniesieniu do WRF na okres po 2027 r. Trybunał zalecił zwiększenie przewidywalności finansowania mobilności wojskowej i usprawnienie procesu wyboru projektów.

Regulacja rynków i konkurencyjna gospodarka

Sprawozdanie specjalne 08/2025 pt. „Oszustwa związane z VAT w imporcie – uproszczone przywózowe procedury celne nie gwarantują wystarczającej ochrony interesów finansowych UE”

Oszustwa związane z podatkiem od wartości dodanej (VAT) mają niekorzystny wpływ na pobór dochodów państw członkowskich i UE. Według danych Komisji w 2022 r. państwa członkowskie straciły z tego tytułu około 89 mld euro dochodów, a oszustwa popełniane przez przedsiębiorców związane z podatkiem VAT pobieranym od importowanych towarów są jedną z przyczyn tych strat. Są też jednym z najczęściej występujących rodzajów transgranicznych oszustw związanych z VAT mających wpływ na politykę fiskalną i finanse publiczne UE. W przypadku towarów importowanych VAT staje się należny w momencie wprowadzenia towaru do unii celnej UE. Kwotę VAT ustala się na podstawie zgłoszeń celnych dotyczących importowanych towarów. Ustanowiono dwie procedury przywózowe dotyczące VAT, które mają w zamierzeniu ułatwić handel (w sprawozdaniu nazywane są „uproszczonymi przywózowymi procedurami celnymi”): „dopuszczenie do obrotu” w ramach procedury celnej o kodzie 42 oraz procedura „punktu kompleksowej obsługi importu”. Pierwsza z tych procedur przewiduje zwolnienie z VAT towarów importowanych z państw trzecich do określonego państwa członkowskiego UE, ale mających trafić do innego państwa UE, druga natomiast przewiduje zwolnienie z VAT w przypadku sprzedaży na odległość w ramach procedury szczególnej przewidzianej dla handlu elektronicznego.

W ramach kontroli Trybunał *ocenił*, czy interesy finansowe UE i jednolity rynek są skutecznie chronione przed oszustwami związanymi z VAT w imporcie w przypadku stosowania uproszczonych przywózowych procedur celnych. Kontrolerzy przeanalizowali w szczególności unijne ramy regulacyjne, monitorowanie prowadzone przez Komisję, kontrole przeprowadzane przez państwa członkowskie oraz rozwiązania w zakresie współpracy administracyjnej.

Trybunał *ustalił*, że luki i niespójności w unijnych ramach regulacyjnych i monitorowaniu przez Komisję w odniesieniu do procedury celnej 42 i procedury punktu kompleksowej obsługi importu przekładają się na znaczące ryzyko wystąpienia nadużyć. Ponadto w kontrolach prowadzonych przez państwa członkowskie występują poważne uchybienia. Stwierdzono też niedociągnięcia we współpracy między państwami członkowskimi i na szczeblu UE, a także w monitorowaniu przez Komisję działań państw członkowskich mających na celu zwalczanie nadużywania tych procedur. Trybunał stwierdził, że istniejące rozwiązania nie wystarczają do skutecznego zapobiegania oszustwom dotyczącym VAT związanym z importem towarów i ich wykrywania w ramach wspomnianych procedur. Nie zapewniają też odpowiedniej równowagi między dążeniem do ułatwienia handlu a ochroną interesów finansowych UE.

Trybunał *zalecił*, by Komisja zaproponowała wzmocnienie ram regulacyjnych dotyczących uproszczonych przywózowych procedur celnych w celu zapewnienia większej spójności między poszczególnymi państwami członkowskimi; przeprowadziła dogłębną analizę ram regulacyjnych i procesu ich wdrażania; przeanalizowała korzyści, jakie mogłoby przynieść systematyczne wymaganie przez państwa członkowskie dowodów potwierdzających planowany transport towarów importowanych w ramach procedury celnej 42; zaproponowała zobowiązanie organów celnych i podatkowych poszczególnych państw członkowskich do prowadzenia bezpośredniej współpracy i wzmocniła rolę Eurofisc (sieć urzędników łącznikowych z 27 państw członkowskich UE i Norwegii zajmująca się zwalczaniem transgranicznych oszustw związanych z VAT).

Finansowanie Unii i administracja

Sprawozdanie specjalne 26/2025 pt. „Organy UE zajmujące się zwalczaniem nadużyć finansowych – mandaty zostały jasno określone, ale wymiana informacji i nadzór ze strony Komisji są wciąż niewystarczające”

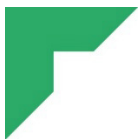
UE i państwa członkowskie mają obowiązek zwalczania nadużyć finansowych i innych niezgodnych z prawem działań naruszających interesy finansowe Unii. Przestępstwa przeciwko interesom finansowym UE mogą obejmować nadużycia finansowe, czynną i bierną korupcję, sprzeniewierzenie i pranie pieniędzy. W kontekście unijnym dochodzenia w sprawie podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko interesom finansowym UE są prowadzone przez Prokuraturę Europejską (EPPO) w drodze postępowań przygotowawczych. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) prowadzi z kolei dochodzenia administracyjne. Dochodzenia te nie mają wpływu na uprawnienia prokuratur do wszczynania i prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach karnych. Wsparcia OLAF i Prokuraturze Europejskiej mogą udzielać Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol).

Trybunał *oceniał*, czy uprawnienia Prokuratury Europejskiej, OLAF, Eurojustu i Europolu są jasno określone, jeśli chodzi o obowiązki tych czterech organów w zakresie zwalczania nadużyć finansowych i wzajemne wsparcie, jakiego mają sobie udzielać. Trybunał ocenił w szczególności, czy wymiana informacji między Prokuraturą Europejską a OLAF przed rozpoczęciem dochodzeń w sprawie nadużycia finansowego i w trakcie tych dochodzeń pozwala tym organom skutecznie wykonywać ich uprawnienia. Zbadał też rolę nadzorczą Komisji w zapewnianiu ochrony interesów finansowych UE, w tym w zakresie odzyskiwania kwot wydatkowanych w rezultacie nadużycia finansowego. Kontrola nie objęła działań w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym.

Trybunał *ustalił*, że role i obowiązki OLAF, Prokuratury Europejskiej, Europolu i Eurojustu są konkretnie i jasno określone oraz wzajemnie się uzupełniają, co może zapewnić skuteczną ochronę interesów finansowych UE. Kontrolerzy odnotowali, że wymogi dotyczące zgłaszania nadużyć finansowych mogą prowadzić do informowania o nich zarówno OLAF, jak i Prokuratury Europejskiej, co zwiększa obciążenie administracyjne tych organów. Ponadto ograniczona wymiana informacji sprawia, że prowadzonych jest mniej dochodzeń i stosowanych jest mniej innych środków w celu ochrony interesów finansowych UE. Jak wynika z danych udostępnionych przez EPPO i OLAF, w przypadku szeregu państw członkowskich liczba zgłaszanych przez organy tych państw przypadków nadużyć finansowych istotnie odbiega od wysokości finansowania unijnego otrzymanego przez te państwa. Istnieją również znaczne różnice pod względem liczby zarzutów dotyczących nadużyć finansowych zgłaszanych OLAF i Prokuraturze Europejskiej przez organy UE, przy czym około trzy razy więcej takich przypadków jest zgłaszanych OLAF niż EPPO. Komisja nie przeanalizowała dotąd przyczyn tych luk i różnic. Kontrolerzy stwierdzili również, że Komisja nie ma pełnego nadzoru ani nad kwotami należnymi na rzecz budżetu UE, ani nad kwotami faktycznie odzyskanymi w wyniku dochodzeń w sprawie nadużyć finansowych.

Trybunał *zalecił*, aby Komisja we współpracy z Prokuraturą Europejską ustanowiła system skutecznej wymiany informacji o zarzutach nadużyć finansowych i prowadzonych w związku z nimi dochodzeniach. Ponadto Komisja powinna przeanalizować różnice w liczbie zgłaszanych nadużyć finansowych w całej UE i wzmocnić nadzór nad wynikami dochodzeń w sprawie nadużyć finansowych przez opracowanie metodyki pomiaru ogólnego wpływu finansowego dochodzeń prowadzonych przez Prokuraturę Europejską i OLAF.

Opinie

Badanie wniosków ustawodawczych Komisji

Trybunał jako zewnętrzny kontroler UE przyczynia się do poprawy zarządzania finansami, wydając opinie na temat **wniosków Komisji dotyczących nowych lub zmienianych aktów prawnych**. Adresatami opinii Trybunału są Parlament Europejski i Rada. Prawo UE nakłada wymóg przeprowadzenia konsultacji z Trybunałem w przypadkach, gdy wnioski ustawodawcze mogłyby mieć znaczące skutki finansowe. Pozostałe instytucje również mogą wystąpić do Trybunału o wydanie opinii na inne konkretne tematy. W 2025 r. Trybunał opublikował **dwie takie opinie**: na temat regulaminu finansowego Szkół Europejskich oraz na temat przepisów regulujących politykę spójności na lata 2021–2027 w kontekście przeglądu śródkresowego.

ECA Journal

Każde wydanie „ECA Journal” ma **temat przewodni**, omówiony najczęściej z perspektywy kontroli. Autorzy artykułów pracują zarówno w instytucjach unijnych, jak i poza nimi.

W 2025 r. ukazały się dwa wydania „ECA Journal”: „Jaka przyszłość czeka finanse UE?” oraz „Czy obronność UE jest w stanie zapewnić pokój?”.

Konferencje i debaty

W 2025 r. Trybunał zorganizował następujące większe konferencje i debaty, w których mogły również wziąć udział zainteresowane osoby spoza instytucji:

- o wymianę poglądów – zorganizowaną online – na temat wniosków z dotychczasowych doświadczeń z wdrażania RRF i przydatności tych wniosków w kontekście przyszłej polityki spójności UE;
- o konferencję na temat obronności;
- o debatę online na temat postępów poczynionych przez UE w promowaniu dodatkowych programów emerytalnych;
- o konferencję na temat poprawy przejrzystości w UE.

Seminarium Trybunału w 2025 r.

Raz do roku członkowie Trybunału, Sekretarz Generalny i dyrektorzy udają się na **dwudniowe seminarium**, by przedyskutować istotne kwestie dotyczące przyszłej długoterminowej strategii, pracy i organizacji Trybunału.

Podczas tegorocznego **seminarium** uczestnicy omówili różne zmiany zachodzące na szczeblu UE oraz zmiany w obrębie instytucji wynikające z przyjęcia strategii na lata 2026–2030. Dyskusja skupiła się na następujących kluczowych tematach:

- o konkurencyjność UE, ze szczególnym uwzględnieniem Paktu dla czystego przemysłu oraz dekarbonizacji;
- o zmniejszenie biurokracji w gospodarce;
- o przyszłość wydatków UE i szanse związane z WRF na lata 2028–2034;
- o nowy cel strategiczny, jakim jest zwiększenie zdolności w zakresie kontroli, w szczególności przez wykorzystanie sztucznej inteligencji w ramach prac kontrolnych.

Stosunki międzyinstytucjonalne

Trybunał współpracuje ściśle z **Parlamentem Europejskim, Radą, parlamentami narodowymi i regionalnymi oraz rządami państw członkowskich**, ponieważ oddziaływanie jego prac zależy po części od tego, w jaki sposób ustalenia kontroli i zalecenia pokontrolne zostaną wykorzystane przez te instytucje.

Parlament Europejski

Członkowie i zespoły kontrolne Trybunału są regularnie zapraszani na posiedzenia **komisji i organów Parlamentu Europejskiego (PE)**, a w szczególności Komisji Kontroli Budżetowej (CONT), by zaprezentować wyniki prac.

Całkowita liczba wystąpień Trybunału wzrosła do 232, w porównaniu z 172 w 2024 r. Wzrost ten był w dużej mierze spowodowany wzrostem liczby prezentacji sprawozdań Trybunału na posiedzeniach **komisji Parlamentu Europejskiego** innych niż Komisja Kontroli Budżetowej, a także dwustronnymi spotkaniami członków Trybunału z posłami do PE, na których omawiano wyniki prac Trybunału.

W 2025 r. członkowie Trybunału przedstawili ogółem **14 sprawozdań specjalnych i trzy przeglądy** na forum Komisji Kontroli Budżetowej. Uczestniczyli również w **14 wysłuchaniach tej komisji dotyczących udzielenia absolutorium za 2024 r.**, a w ramach tych wysłuchań prezes Trybunału Tony Murphy zaprezentował sprawozdanie roczne Trybunału za 2024 r.

Ponadto członkowie Trybunału przedstawili **41 prezentacji na temat sprawozdań specjalnych i przeglądów** na forum 18 innych komisji PE. W części posiedzeń uczestniczyli jednocześnie przedstawiciele kilku komisji parlamentarnych.

W lutym 2025 r. **Konferencja Przewodniczących Komisji** zwróciła się do prezesa Trybunału o omówienie trwających i planowanych kontroli Trybunału w ramach programu prac 2025+ oraz o wymianę poglądów na temat kontroli, które Trybunał mógłby przeprowadzić w cyklu programowania 2026+. W maju **prezes Trybunału** wziął udział w **sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego w sprawie absolutorium za 2023 r.** W październiku przedstawił z kolei – wraz z członkiem sprawozdawcą ds. sprawozdania rocznego **Janem Gregorem** – sprawozdanie roczne za 2024 r. na **posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego**.

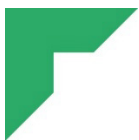
Rada Unii Europejskiej

W 2025 r. Trybunał zabrał głos w Radzie 96 razy (w porównaniu z 98 w 2024 r.).

Co do zasady organy przygotowawcze Rady zajmują się wszystkimi sprawozdaniami specjalnymi Trybunału wkrótce po ich publikacji, lecz niekoniecznie wszystkimi przeglądami i opiniami. W 2025 r. Trybunał przedstawił **25 sprawozdań specjalnych** i **dwa przeglądy** na forum 18 różnych komitetów i grup roboczych Rady.

W 2025 r. przedstawiciele Trybunału uczestniczyli ponadto w 29 posiedzeniach poświęconych udzieleniu absolutorium z wykonania budżetu UE za lata budżetowe 2023 i 2024.

Z kolei w grudniu 2025 r. prezes Trybunału wraz z członkiem sprawozdawcą odpowiedzialnym za sprawozdanie roczne Janem Gregorem przedstawili sprawozdanie roczne Trybunału za 2024 r. na forum Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN).

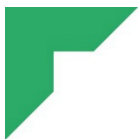
Prezydencje Rady w 2025 r. – Polska (styczeń–czerwiec) i Dania (lipiec–grudzień)

W listopadzie 2024 r. – w związku ze zbliżającą się wówczas polską prezydencją w Radzie – prezes Tony Murphy i polski członek Trybunału Marek Opiota złożyli oficjalną wizytę w Polsce. Podczas wizyty odbyli szereg spotkań na wysokim szczeblu – z prezydentem Polski, marszałkami Sejmu i Senatu, ministrem finansów, ministrem do spraw europejskich, wiceministrem do spraw funduszy i rozwoju regionalnego oraz przedstawicielami NIK.

Wzięli również udział w konferencji „Rozwój po europejsku”, która odbyła się 30 stycznia 2025 r. w Krakowie. Na konferencji prezes i inni przedstawiciele Trybunału przedstawili wyniki prac w obszarze polityki spójności i zwrócili uwagę na ewentualne przyszłe wyzwania. Podczas różnych wydarzeń i konferencji zorganizowanych w ramach polskiej prezydencji przedstawiciele Trybunału wzięli również udział w dyskusjach m.in. na temat przyszłości finansowania unijnej współpracy na rzecz rozwoju, przepisów dotyczących zamówień publicznych oraz oszustw związanych z VAT w imporcie. W sumie Trybunał był reprezentowany na 27 różnych spotkaniach i konferencjach.

Prezes Trybunału Tony Murphy i duńska członkini Trybunału Bettina Jakobsen złożyli oficjalną wizytę w Danii w kwietniu 2025 r., przed rozpoczęciem duńskiej prezydencji w Radzie. Program wizyty obejmował spotkania z przewodniczącym parlamentu, parlamentarną Komisją Rachunków Publicznych, ministrem do spraw europejskich oraz kontrolerem generalnym. Dyskusje dotyczyły przede wszystkim nadchodzącej duńskiej prezydencji i prac Trybunału. W drugiej połowie roku Trybunał uczestniczył również w pracach duńskiej prezydencji nad zagadnieniami takimi jak praworządność i struktura organów zajmujących się zwalczaniem nadużyć finansowych. Klaus-Heiner Lehne, członek sprawozdawca odpowiedzialny za sprawozdanie specjalne 19/2025 na temat krytycznych niedoborów leków, przedstawił tę publikację na nieformalnym posiedzeniu Rady podczas prezydencji duńskiej.

Parlamenty narodowe i regionalne oraz rządy państw członkowskich

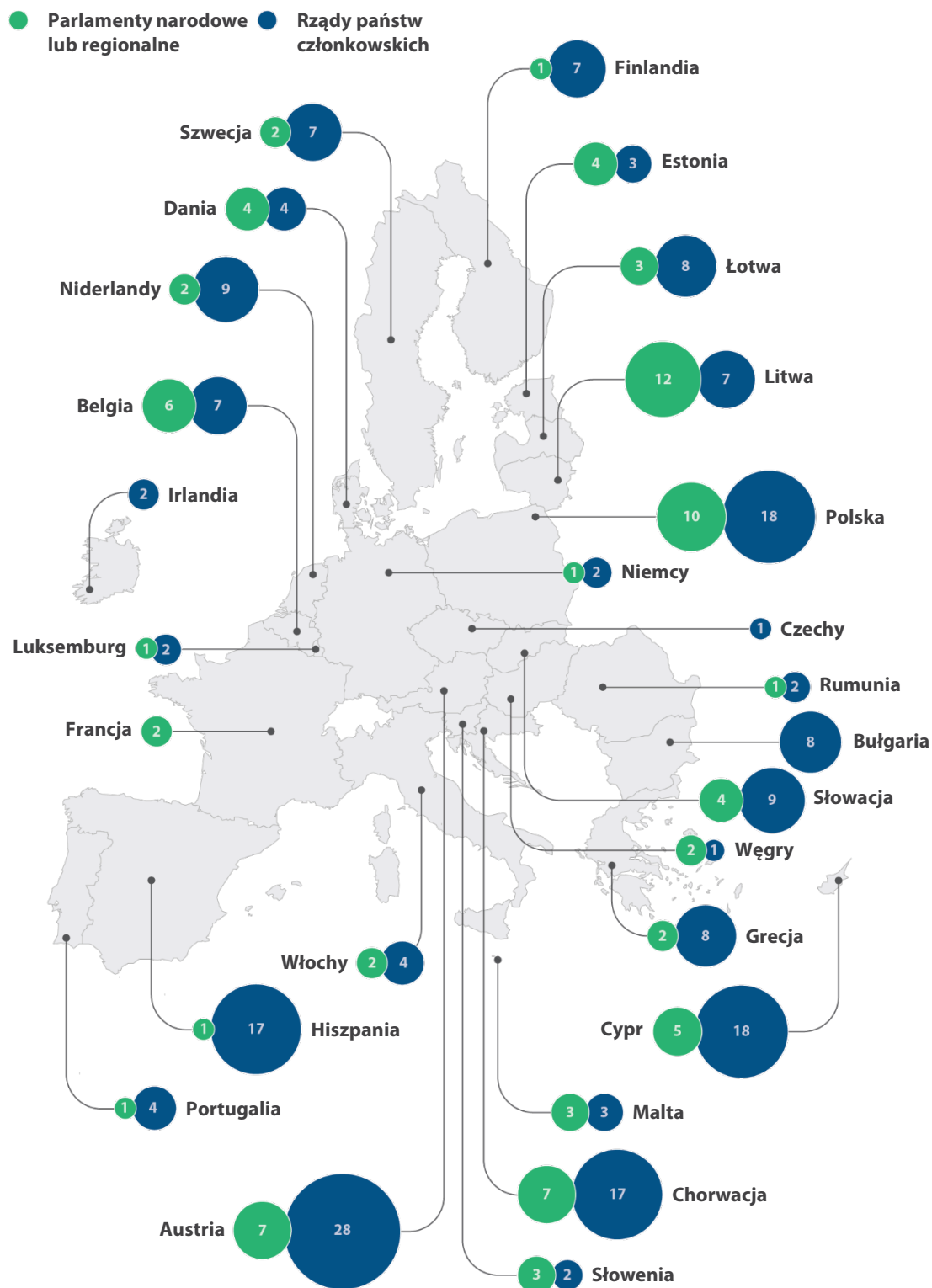
Spotkania z przedstawicielami parlamentów narodowych i regionalnych

W 2025 r. członkowie i pracownicy Trybunału przedstawili wyniki prac kontrolnych na **89 spotkaniach z przedstawicielami parlamentów narodowych i regionalnych w 24 państwach członkowskich**. Trzy z tych spotkań odbyły się z udziałem przedstawicieli parlamentów narodowych w Parlamencie Europejskim. W większości z nich uczestniczyli przedstawiciele komisji parlamentarnych zajmujących się budżetem, kwestiami finansowymi lub kontrolą i sprawami UE.

Spotkania z rządami państw członkowskich

W 2025 r. członkowie i kadra Trybunału zaprezentowali prace Trybunału na **198 spotkaniach z przedstawicielami rządów i organów władz w 26 państwach członkowskich**. W wielu z tych spotkań uczestniczyli ministrowie bądź przedstawiciele ministerstw do spraw finansów i spraw UE.

Komisja Europejska

Członkowie Trybunału i komisarze Komisji Europejskiej utrzymują stałe kontakty dwustronne. W ramach tych kontaktów omawiają planowane i już trwające zadania kontrolne bądź przeglądy. Te dwustronne spotkania są okazją do podsumowania i zastanowienia się nad tym, w jaki sposób można ulepszyć dalszą współpracę. Ponadto członkowie Trybunału i komisarze regularnie spotykają się, aby w różnych formatach omawiać tematy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Współpraca z innymi najwyższymi organami kontroli

Komitet Kontaktowy najwyższych organów kontroli UE

Za platformę współpracy Trybunału z najwyższymi organami kontroli (NOK) 27 państw członkowskich służy zasadniczo **Komitet Kontaktowy najwyższych organów kontroli UE**. Stanowi on forum, które ułatwia prowadzenie dialogu i wymianę informacji pomiędzy NOK państw członkowskich UE a Trybunałem.

W 2025 r. Trybunał rozszerzył zakres współpracy w ramach Komitetu Kontaktowego i prowadzonych przez Komitet prac, w szczególności jeśli chodzi o kontrolę wdrażania RRF, energię i migracje. Dzięki temu kontrolerzy Trybunału zyskują cenną okazję do wymiany poglądów z kontrolerami pracującymi w partnerskich NOK.

Trybunał kontynuował również realizację projektu pilotażowego w obszarze sztucznej inteligencji, w którym uczestniczyły też trzy inne NOK. Celem projektu było automatyczne wygenerowanie podsumowań sprawozdań z kontroli dotyczących różnych kwestii związanych z energią, które to sprawozdania wcześniej zostały opublikowane przez NOK państw członkowskich UE i Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Doroczne spotkanie w 2025 r.

W listopadzie 2025 r. Trybunał przewodniczył **dorocznemu spotkaniu** Komitetu Kontaktowego, którego gospodarzem był najwyższy organ kontroli Malty. Tematem przewodnim spotkania było strategiczne wyzwanie stojące przed UE, jej państwami członkowskimi i NOK, jakim jest zwiększenie konkurencyjności.

NOK w krajach kandydujących do UE i potencjalnych kandydatach do członkostwa

W 2025 r. Trybunał nadal wspierał NOK krajów kandydujących do UE (Albania, Bośnia i Hercegowina, Gruzja, Mołdawia, Czarnogóra, Macedonia Północna, Serbia, Turcja i Ukraina) oraz potencjalnych kandydatów do członkostwa (Kosowo¹).

INTOSAI

W 2025 r. Trybunał nadal aktywnie angażował się w działania **Międzynarodowej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (INTOSAI)**, zwiększając swoje zaangażowanie we wspieranie kontroli sektora publicznego na całym świecie.

Trybunał wciąż pełnił kluczową funkcję w obrębie INTOSAI – przewodniczył Komisji ds. Standardów Zawodowych (ang. *Professional Standards Committee* – PSC). Realizował w ten sposób jeden ze swoich celów strategicznych, jakim jest opracowywanie, utrzymywanie i promowanie dobrej jakości standardów zawodowych i wytycznych w zakresie kontroli. Starania w tym obszarze mają kluczowe znaczenie dla skutecznego funkcjonowania NOK i służą interesowi publicznemu. Pozwalają poprawić jakość, wiarygodność i niezależność oraz zwiększyć znaczenie prac kontrolnych dotyczących sektora publicznego.

Przez cały 2025 r. Trybunał kontynuował wdrażanie planu prac na lata 2023–2028 odnoszącego się do dokumentów zawodowych INTOSAI (IFPP). Trybunał skoncentrował się na wspieraniu całego cyklu ustanawiania standardów. Cykl ten obejmuje procesy wdrażania i uzyskiwania informacji zwrotnych pozwalające dalej udoskonalać standardy i maksymalizować korzyści płynące z kontroli dla ogółu społeczeństwa. Obecnie realizowanych jest pięć inicjatyw, których celem jest dokonanie krytycznej analizy IFPP i zagwarantowanie, że IFPP będą w stanie sprostać przyszłym wyzwaniom. Trybunał kieruje grupą koordynacyjną, która nadzoruje należytą realizacją tych inicjatyw. Przewodniczy też jednej z tych inicjatyw. Wraz z przedstawicielami innych NOK Trybunał stworzył specjalną grupę projektową, która ma za zadanie w szczególności poprawić dostępność standardów INTOSAI i zaprezentować je za pomocą nowoczesnych środków komunikacji.

Komunikacja wewnętrzna z podkomisjami jest istotna z punktu widzenia sekretariatu PSC. W 2025 r. przedstawiciele Trybunału odbyli 11 spotkań ze wspomnianymi podkomisjami w celu wymiany informacji na temat planów prac, bieżących projektów, zmian standardów i kwestii kadrowych. We wszystkich posiedzeniach podkomisji uczestniczyli przedstawiciele sekretariatu, aby wspierać pracę i pracowników podkomisji.

W 2025 r. PSC rozpoczął realizację skonsolidowanego planu prac (obejmującego też cztery podkomisje PSC). W planie mają zostać określone cele prac PSC na lata 2026–2028. Plan ma też wskazywać, w jaki sposób prace te będą wspierać i promować realizację celów strategicznych INTOSAI.

¹ Użycie tej nazwy pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją nr 1244/1999 Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie statusu Kosowa oraz opinią doradczą Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z 22 lipca 2010 r. dotyczącą kwestii zgodności jednostronnej deklaracji niepodległości Kosowa z prawem międzynarodowym.

W 2025 r. INTOSAI zorganizował kolejny ze swoich kongresów, które odbywają się co trzy lata. W trakcie kongresu PSC – jako jeden z czterech organów odpowiedzialnych za realizację celów – zorganizował stoisko informacyjne na temat swojej działalności i przekazał informacje na temat prowadzonych prac Komitetowi Sterującemu, Radzie Zarządzającej i uczestnikom kongresu. Trybunał ze szczególnym zadowoleniem przyjął podpisanie w trakcie kongresu protokołów ustaleń z IFAC i Inicjatywy INTOSAI na rzecz Rozwoju.

Jako organ przewodniczący PSC Trybunał był członkiem Rady Zarządzającej INTOSAI od czasu ostatniego kongresu (który odbył się w listopadzie 2022 r.).

W związku z członkostwem Trybunału w INTOSAI przedstawiciele Trybunału uczestniczyli też w pracach podkomisji PSC oraz wzięli udział w działaniach i projektach innych grup roboczych INTOSAI, takich jak grupa robocza ds. kontroli w zakresie środowiska, grupa robocza ds. stabilności finansowej i gospodarczej oraz grupa robocza ds. oceny polityki publicznej. W 2025 r. w ramach tego rodzaju gremiów przedstawiciele Trybunału uczestniczyli w 45 wydarzeniach.

EUROSAI

Trybunał aktywnie uczestniczył również w pracach **Europejskiej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (EUROSAI)** stanowiącej europejską grupę regionalną INTOSAI, a w szczególności w pracach grup roboczych ds. kontroli w zakresie środowiska, kontroli funduszy przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych i katastrof oraz ds. technologii informacyjnych, a także w projektach w obszarze odporności i gotowości, sztucznej inteligencji, zmiany klimatu i wsparcia technicznego dla Ukrainy. Ponadto w 2025 r. przedstawiciele Trybunału uczestniczyli w 20 wydarzeniach organizowanych przez EUROSAI.

Od czasu ostatniego kongresu (maj 2024 r.) Trybunał ma status obserwatora w Radzie Zarządzającej EUROSAI.

Zarządzanie w Trybunale

Członkowie

Trybunał działa jako **organ kolegialny** złożony z członków, po jednym z każdego państwa członkowskiego. Nominują ich parlamenty narodowe, a mianuje Rada Unii Europejskiej po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego. Trybunał nie odgrywa żadnej roli w nominowaniu ani mianowaniu członków Trybunału.

Kadencja członka Trybunału **trwa 6 lat i może zostać odnowiona**. Wypełniając swoją funkcję, członkowie są zobowiązani zachować **pełną niezależność** i działać w ogólnym interesie UE. Przed objęciem urzędu uroczyście zobowiązują się do tego przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W 2025 r. następujących dwóch nowych członków Trybunału zostało mianowanych przez Radę: Lucian Romașcanu (Rumunia) 1 lipca 2025 r. oraz Pierre Moscovici (Francja) 1 stycznia 2026 r. Ponadto Rada odnowiła mandat następujących członków Trybunału na kolejne sześć lat: Iliana Ivanova (Bułgaria, od 1 stycznia 2025 r.), Ivana Maletić (Chorwacja, od 15 lipca 2025 r.), Stef Blok (Niderlandy, od 1 stycznia 2026 r.), Joëlle Elvinger (Luksemburg, od 1 stycznia 2026 r.) oraz Nikolaos Milionis (Grecja, od 1 stycznia 2026 r.).

W 2025 r. odbyło się 25 posiedzeń kolegium Trybunału. Średni wskaźnik obecności na posiedzeniach wyniósł 91%. Członkowie brali też udział w posiedzeniach izb i komitetów (zob. też [izby kontroli i komitety](#)).

Prezes

Członkowie wybierają spośród swojego grona **prezesa** na odnawialną, trzyletnią kadencję. Osoba wybrana na to stanowisko odgrywa rolę pierwszego wśród równych sobie (*primus inter pares*), przewodniczy posiedzeniom kolegium Trybunału i czuwa nad wprowadzaniem w życie decyzji podjętych przez członków.

Prezes Trybunału nadzoruje realizację strategii Trybunału, planowanie i zarządzanie wynikami, działania informacyjne i kontakty z mediami, stosunki instytucjonalne, kwestie prawne i audyt wewnętrzny. Reprezentuje też Trybunał w stosunkach zewnętrznych.

Tony Murphy został wybrany na stanowisko prezesa Trybunału w październiku 2022 r., a w 2025 r. został wybrany na drugą kadencję.

Prezes

Tony
MURPHY

Izba I

Zrównoważone
użytkowanie
zasobów
naturalnych

(Przewodnicząca)
**Joëlle
ELVINGER**

**Iliana
IVANOVA**

**Ildikó
GÁLL-PELCZ**

**Keit
PENTUS-
ROSIMANNUS**

**Daniel
CASPARY**

Izba II

Inwestycje na rzecz
spójności, wzrostu
i włączenia
społecznego

(Przewodnicząca)
**Annemie
TURTELBOOM**

**Jorg Kristijan
PETROVIČ**

**Stef
BLOK**

**Alejandro
BLANCO
FERNÁNDEZ**

**Carlo Alberto
MANFREDI
SELVAGGI**

Izba III

Działania
zewnętrzne,
bezpieczeństwo
i wymiar
sprawiedliwości

(Przewodniczący)
**George Marius
HYZLER**

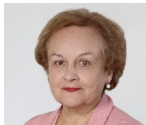
**Nikolaos
MILONIAS**

**Bettina
JAKOBSEN**

**Marek
OPIOŁA**

**Laima Liucija
ANDRIKIENĖ**

Izba IV

Regulacja rynków
i konkurencyjna
gospodarka

(Przewodniczący)
**Petri
SARVAMAA**

**Mihails
KOZLOVS**

**Ivana
MALETIĆ**

**João
LEÃO**

**Lucian
ROMAȘCANU**

Izba V

Finansowanie Unii
i administracja

(Przewodniczący)
**Jan
GREGOR**

**Lefteris
CHRISTOFOROU**

**Katarína
KASZASOVÁ**

**Hans
LINDBLAD**

**Pierre
MOSCOVICI**

Członkini
odpowiedzialna
**za jakość
kontroli**

**Helga
BERGER**

Uwaga: stan na marzec 2026 r.

Izby kontroli i komitety

Członkowie i członkinie Trybunału są przypisani do jednej z **pięciu izb kontroli**, które przyjmują większość sprawozdań z kontroli, przeglądów i opinii Trybunału w imieniu kolegium. Izby rozdzielają zadania kontrolne między członkami zasiadającymi w izbie, przy czym każdy członek odpowiada za swoje zadania kontrolne przed izbą i przed kolegium członków. Prace kontrolne są prowadzone przez wyspecjalizowanych kontrolerów pracujących w dyrekcjach izb kontroli.

Członkowie każdej izby kontrolnej wyznaczają ze swojego grona przewodniczącego na dwuletnią, odnawialną kadencję. W 2025 r. funkcje **przewodniczących pięciu izb kontroli Trybunału** pełnili: Joëlle Elvinger, Annemie Turtelboom, Bettina Jakobsen, Mihails Kozlovs (do 17 września), Petri Sarvamaa (od 17 września) i Jan Gregor.

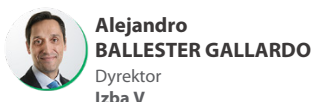
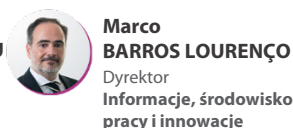
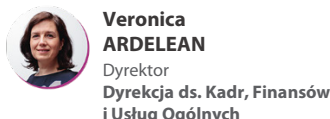
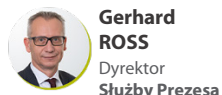
Komitet ds. Jakości Kontroli zajmuje się kwestiami dotyczącymi strategii, standardów i metodyki kontroli, wsparciem i rozwojem kontroli oraz jakością kontroli. W jego skład wchodzi po jednym członku z każdej izby, a przewodniczy mu Helga Berger.

Decyzje w ogólniejszych kwestiach natury strategicznej i administracyjnej podejmuje Komitet Administracyjny oraz w stosownych przypadkach kolegium Trybunału. Obu tym organom przewodniczy Prezes. W skład Komitetu Administracyjnego wchodzi Prezes Trybunału, przewodniczący izb, przewodniczący Komitetu ds. Jakości Kontroli oraz członek odpowiedzialny za stosunki międzyinstytucjonalne (obecnie członkini Keit Pentus-Rosimannus).

W 2025 r. w Trybunale odbyło się 108 posiedzeń izb, 12 posiedzeń Komitetu Administracyjnego i 11 posiedzeń Komitetu ds. Jakości Kontroli. Średnia **frekwencja** na tych posiedzeniach wyniosła odpowiednio 90,9%, 86,5% i 86%.

Pozostałe komitety to **Komitet ds. Etyki** (pod przewodnictwem George’a Mariusa Hyzlera), **Komitet Audytu Wewnętrznego** (któremu w 2025 r. przewodniczył François-Roger Cazala), panel artystyczny (pod przewodnictwem Nikolaosa Milionisa) oraz rada redakcyjna (pod przewodnictwem Alejandra Blanco Fernández).

Kadra kierownicza wyższego szczebla w Trybunale obejmuje **Sekretarza Generalnego i 10 dyrektorów**: pięciu pełni funkcję dyrektorów w izbach kontroli, jeden jest powiązany z Komitetem ds. Jakości Kontroli, jeden ze służbami Prezesa, a trzech jest powiązanych z Sekretariatem Generalnym.

Uwaga: stan na marzec 2026 r.

Pomiar wyników

Trybunał przyjął zestaw **kluczowych wskaźników efektywności**, który pozwala kierownictwu uzyskać informacje o postępach w osiąganiu wyznaczonych celów strategicznych, a także zapewnia wkład w proces decyzyjny oraz stanowi podstawę do przekazywania partnerom instytucjonalnym Trybunału informacji na temat osiągniętych wyników. Kluczowe wskaźniki efektywności określone na potrzeby strategii Trybunału na lata 2021–2025 pozwalają zyskać ogólny ogłęd tego, na ile skutecznie Trybunał informuje o wynikach przeprowadzonych prac, w jaki sposób prace te są postrzegane i jakie mają oddziaływanie. Wskaźniki te obejmują:

- o liczbę opublikowanych sprawozdań;
- o obecność w mediach;
- o oddziaływanie i postrzeganie prac Trybunału (opinie zainteresowanych stron);
- o wystąpienia przedstawicieli Trybunału przed innymi instytucjami, parlamentami narodowymi bądź regionalnymi oraz rządami państw członkowskich, a także działalność międzynarodową;
- o realizację zaleceń Trybunału.

W 2025 r. Trybunał dokonał przeglądu i aktualizacji kluczowych wskaźników efektywności na potrzeby nowej strategii na lata 2026–2030.

W 2025 r. Trybunał opublikował 31 sprawozdań

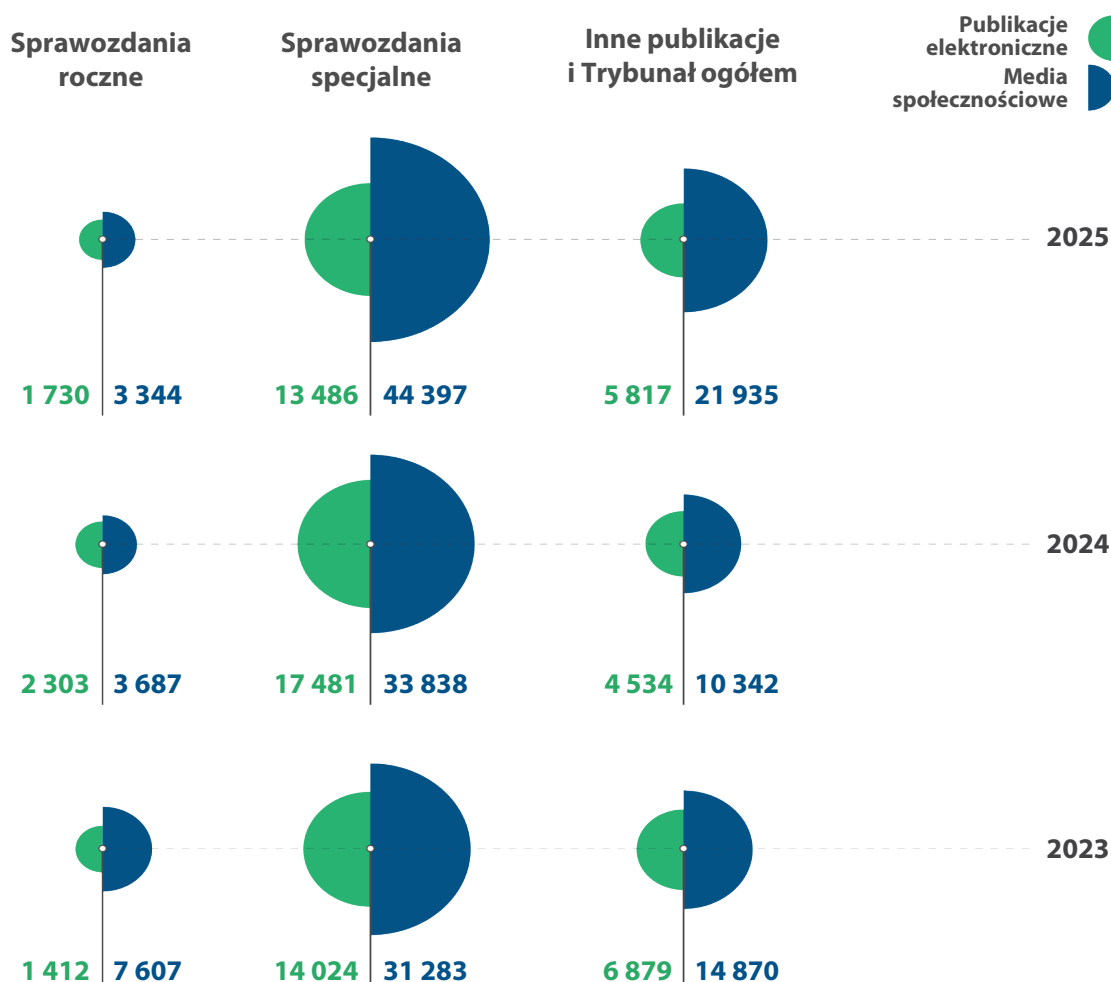
W 2025 r. Trybunał opublikował 26 sprawozdań specjalnych i pięć przeglądów.

Obecność w mediach

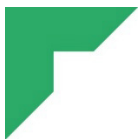

Większa obecność w mediach internetowych

W 2025 r. Trybunał był mniej obecny w tradycyjnych mediach: opublikowano w internecie około 21 000 artykułów prasowych związanych ze sprawozdaniami z kontroli i innymi publikacjami Trybunału lub ogólnie z Trybunałem (w 2024 r. – 24 300; w 2023 r. – 22 300). Jednocześnie liczba postów w mediach społecznościowych wzrosła (prawie 69 700 w porównaniu z około 47 800 postów w 2024 r.). Należy jednak zauważyć, że kampanie z udziałem botów mogą wpływać na dane liczbowe na temat obecności Trybunału w mediach społecznościowych i zniekształcać porównanie z roku na rok. Łączna liczba artykułów prasowych online i postów w mediach społecznościowych, w których wspomniano o Trybunale, wzrosła z około 72 200 w 2024 r. do około 90 700 w 2025 r.

Zainteresowanie medialne może się istotnie różnić w zależności od tematu i złożoności danego sprawozdania. Również czynniki zewnętrzne, przykładowo znaczące wydarzenie lub zmieniająca się sytuacja polityczna, mogą wpłynąć na zainteresowanie mediów publikacjami Trybunału. W 2025 r. o uwagę odbiorców konkurowały również bardzo istotne doniesienia na temat polityki międzynarodowej, zwłaszcza związane z poważnymi napięciami geopolitycznymi

Ugruntowane kontakty Trybunału z przedstawicielami mediów

Począwszy od 2020 r. Trybunał promował swoje publikacje zdalnie, co pozwoliło mu na intensywniejsze kontakty z dziennikarzami z największych mediów krajowych z państw członkowskich UE.

W 2025 r. Trybunał opublikował **40 komunikatów prasowych** w 24 językach UE, jak również różne noty informacyjne, informacje dla mediów i gotowe do wykorzystania informacje dźwiękowe w niektórych językach. Przedstawiciele Trybunału mieli okazję udzielić serii prawie **100 wywiadów** głównym mediom z całej Europy: radiowym, telewizyjnym i prasowym. Ponadto Trybunał zorganizował **18 zdalnych spotkań informacyjnych dla mediów** oraz 12 dodatkowych spotkań dla dziennikarzy z poszczególnych krajów dotyczących sprawozdania rocznego. Spotkania te przyciągnęły uwagę łącznie 675 dziennikarzy, w większości reprezentujących największe media krajowe z państw członkowskich UE.

Ponad 992 000 odwiedzin strony internetowej Trybunału

Trybunał uruchomił obecną wersję swojej strony internetowej w 2023 r. W ubiegłym roku odnotowano ponad 992 000 odwiedzin strony (w porównaniu z 780 000 w 2024 r.), co dało około 1 755 800 pojedynczych odsłon i niemal 58 000 pobrań (w 2024 r. odpowiednio – 1 295 025 i 56 440).

Więcej osób obserwujących konta Trybunału w mediach społecznościowych

Cztery najważniejsze konta Trybunału w mediach społecznościowych (na serwisach Facebook, Instagram, LinkedIn i X) zarejestrowały **70 500** obserwujących w 2025 r., co oznacza wzrost w porównaniu z 61 500 w 2024 r. i 55 500 w 2023 r. Ponadto w kwietniu 2025 r. Trybunał uruchomił trzy nowe konta w mediach społecznościowych na portalach Bluesky, Mastodon i Threads i od tego czasu do końca roku przyciągnął tam ponad 1 500 obserwujących. 15 listopada 2024 r. Trybunał opublikował pierwsze wydanie comiesięcznego newslettera w serwisie LinkedIn (ECA Insights). Dzięki newsletterowi można zapoznać się z niedawno opublikowanymi sprawozdaniami i przeczytać zapowiedzi zbliżających się kontroli. Do końca 2025 r. newsletter subskrybowało 12 500 użytkowników.

Oddziaływanie i postrzeganie prac Trybunału

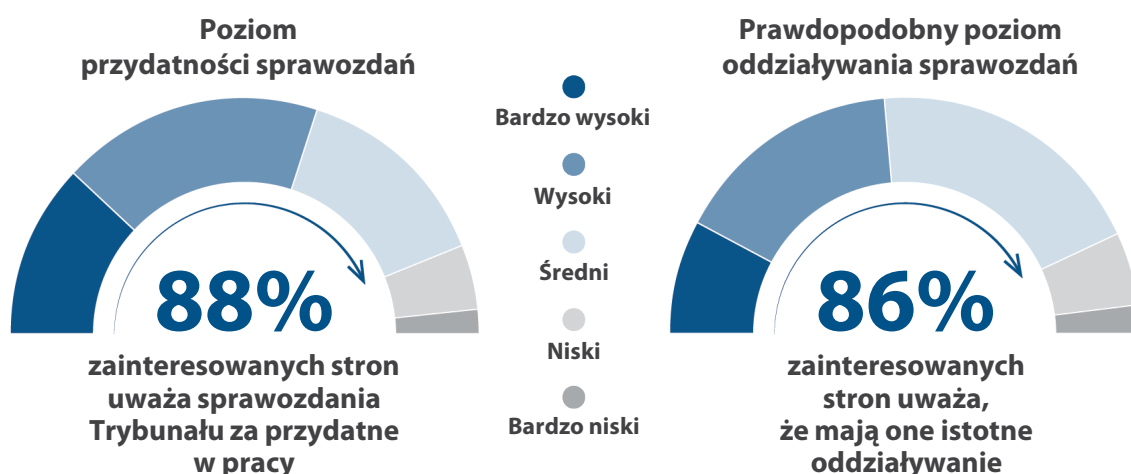

88% respondentów, którzy wzięli udział w ankietach Trybunału, uznaje sprawozdania za przydatne w pracy

Trybunał ocenia **swoje prace pod kątem potencjalnego oddziaływania i użyteczności**, przeprowadzając ankiety wśród czytelników sprawozdań w Parlamencie Europejskim, Radzie i Komisji, agencjach UE, stałych przedstawicielstwach państw członkowskich, agencjach i NOK państw członkowskich, organizacjach pozarządowych, środowiskach akademickich, mediach i innych zainteresowanych podmiotach.

Od 2018 r. Trybunał przeprowadza anonimowe ankiety elektroniczne, aby uzyskać **jakościową opinię na temat wybranych sprawozdań** i ogólne sugestie co do prowadzonych prac.

W 2025 r. 88% respondentów, którzy wzięli udział w ankiecie, uważa sprawozdania Trybunału za przydatne w pracy (w 2024 r. – 89%), **86%** natomiast uważa, że sprawozdania Trybunału miały istotne oddziaływanie (2024 r. – 82%).

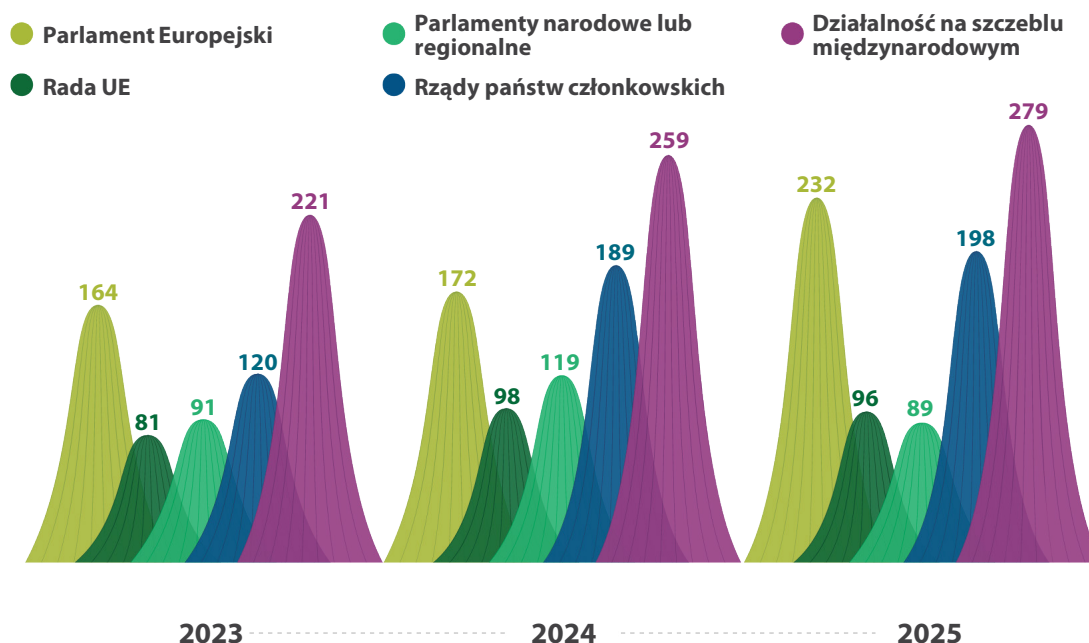
Wystąpienia przedstawicieli Trybunału przed innymi instytucjami, parlamentami narodowymi bądź regionalnymi oraz rządami państw członkowskich, a także działalność międzynarodowa

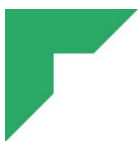
Trybunał zacieśnia kontakty z zainteresowanymi stronami

W 2025 r. kontakty Trybunału z europejskimi i międzynarodowymi partnerami utrzymały ogólną tendencję wzrostową – **przedstawiciele Trybunału wystąpili 615 razy** przed komisjami Parlamentu Europejskiego, organami przygotowawczymi Rady, parlamentami narodowymi bądź regionalnymi i rządami państw członkowskich (2024 r. – 578, w 2023 r. – 456).

Ponadto Trybunał uczestniczył w **279 wydarzeniach międzynarodowych**. Obejmowały one działania międzynarodowych organizacji zajmujących się kontrolą sektora publicznego, w szczególności INTOSAI i EUROSAI, a także wydarzenia dwustronne organizowane we współpracy z innymi NOK, konferencje, spotkania i wydarzenia skierowane do szerszego grona odbiorców (w 2024 r. Trybunał wziął udział w 259 wydarzeniach, a w 2023 r. – 221 wydarzeniach).

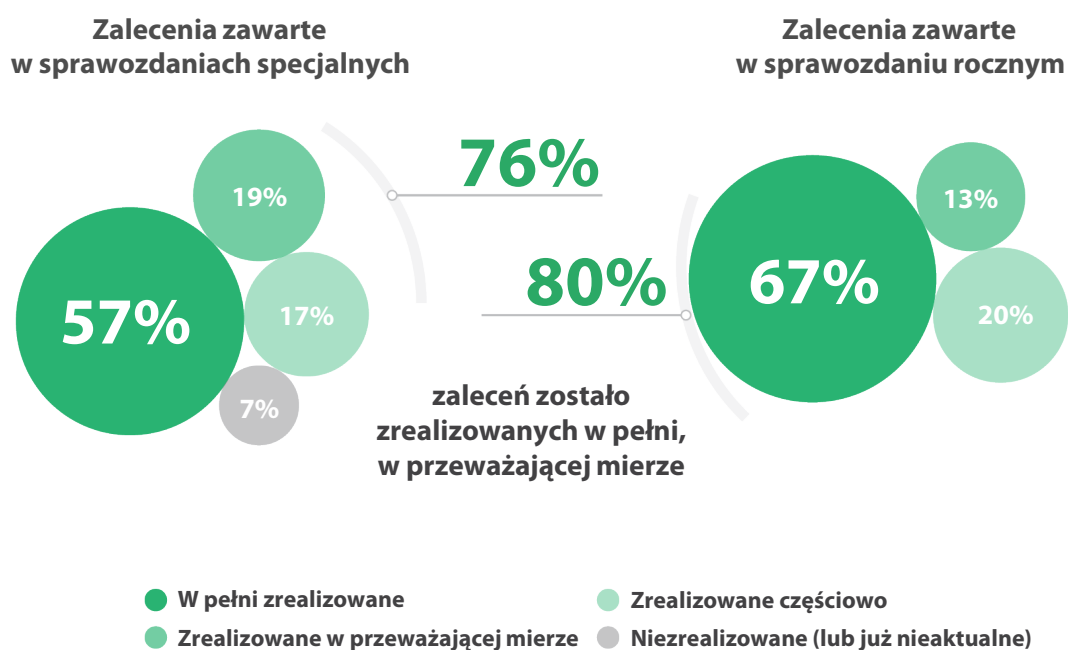
Realizacja zaleceń Trybunału

Ponad trzy czwarte zaleceń Trybunału opublikowanych w 2021 r. zostało zrealizowanych w pełni lub w przeważającej mierze

Trybunał **monitoruje realizację wydanych przez siebie zaleceń**. W 2025 r. Trybunał przeanalizował zalecenia skierowane do Komisji i innych instytucji w sprawozdaniach opublikowanych w 2021 r.

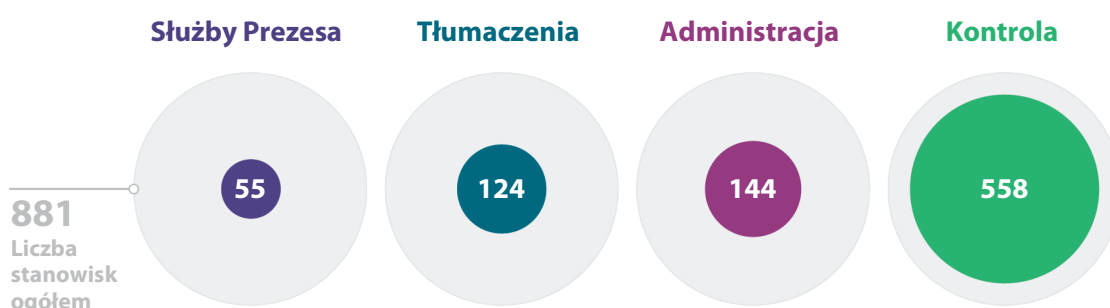
Ta analiza wykazała, że w pełni bądź w przeważającej mierze zrealizowano **80%** spośród **24 zaleceń** sformułowanych w **sprawozdaniu rocznym za 2021 r.** i **76%** spośród **234 zaleceń ze sprawozdań specjalnych z 2021 r.**, które Trybunał objął wspomnianym wyżej monitorowaniem.

Personel Trybunału

Liczba pracowników

Pod koniec 2025 r. w instytucji pracowało **881 urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony** (o jednego pracownika mniej niż w 2024 r.²). W izbach kontroli było zatrudnionych 558 z tych osób, w tym 104 w gabinetach członków. W służbach Prezesa poza Prezesem i jego gabinetem pracuje personel dyrekcji służb Prezesa, służby prawnej i Służby Audytu Wewnętrznego.

Ponadto na koniec roku Trybunał zatrudniał **85 pracowników kontraktowych i 29 oddelegowanych ekspertów krajowych** (w 2024 r. były to odpowiednio 84 osoby i 26 osób).

Zatrudnienie

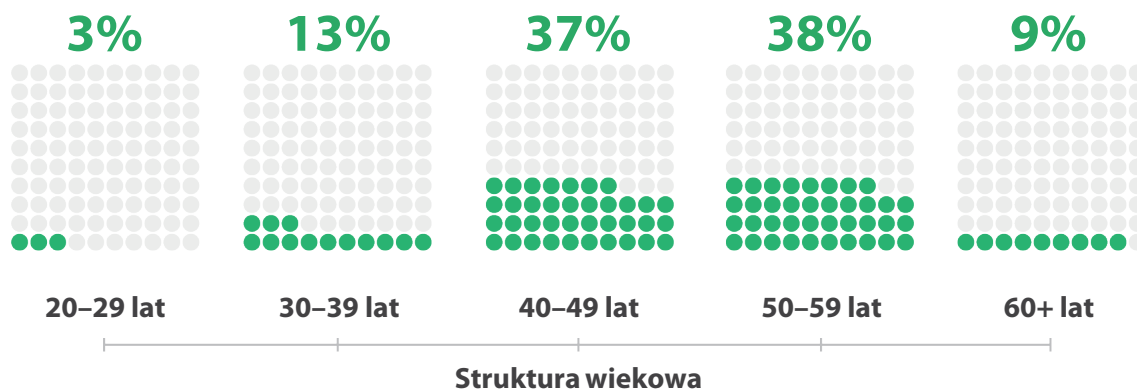
Polityka rekrutacji w Trybunale jest spójna z ogólnymi zasadami i warunkami zatrudnienia ustanowionymi w instytucjach UE, a wśród pracowników znajdują się **osoby o różnorodnym wykształceniu i doświadczeniu zawodowym**.

W 2025 r. Trybunał zatrudnił **101 nowych pracowników** (w 2024 r. – 104): 27 urzędników, 40 pracowników zatrudnionych na czas określony, 26 pracowników kontraktowych i ośmiu oddelegowanych ekspertów krajowych. Zorganizował też **79 staży** (w 2024 r. – 64) dla absolwentów szkół wyższych, trwających od trzech do sześciu miesięcy. Trybunał wypłacił miesięczne świadczenie 75 z 79 stażystów, a cztery osoby otrzymały wsparcie ze strony państwa członkowskiego pochodzenia.

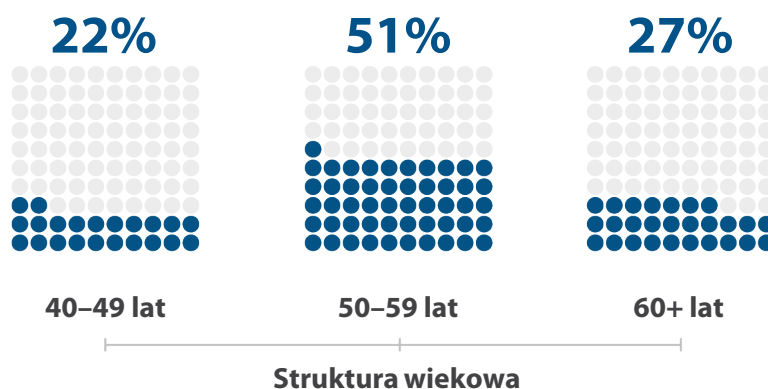
² Jedno stanowisko przeniesiono do CERT-UE.

Struktura wiekowa

Na koniec 2025 r. **trzy czwarte** (75%) czynnych zawodowo pracowników Trybunału stanowiły osoby w wieku od **40 do 59 lat**. Odsetek ten nie odbiega od odsetka odnotowanego w 2024 r. (76%).

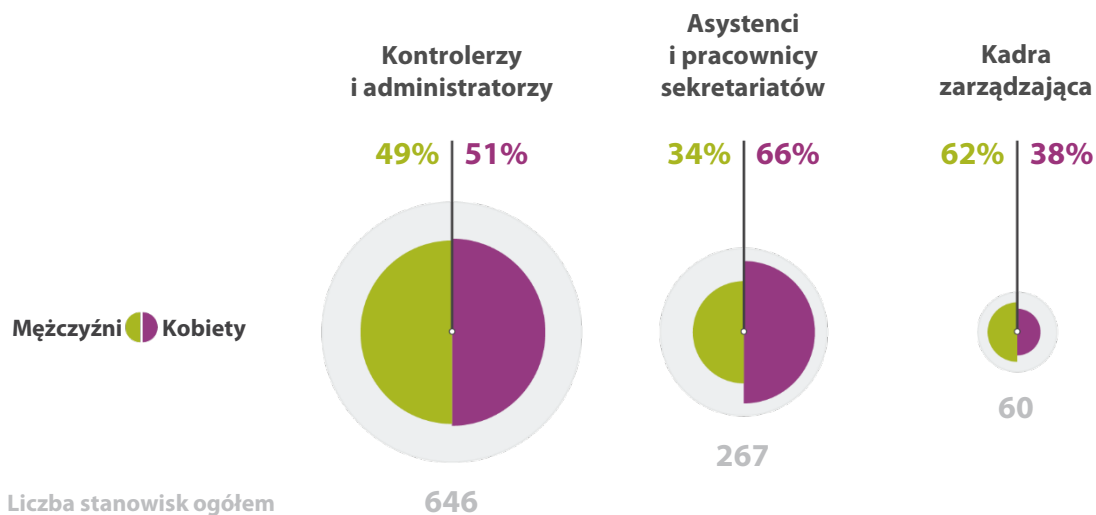

78% kierowników w Trybunale to osoby w wieku co najmniej 50 lat (w 2024 r. odsetek ten wyniósł 72%). Oznacza to, że w ciągu najbliższych pięciu do dziesięciu lat nastąpi odnowienie znacznej części składu kadry kierowniczej.

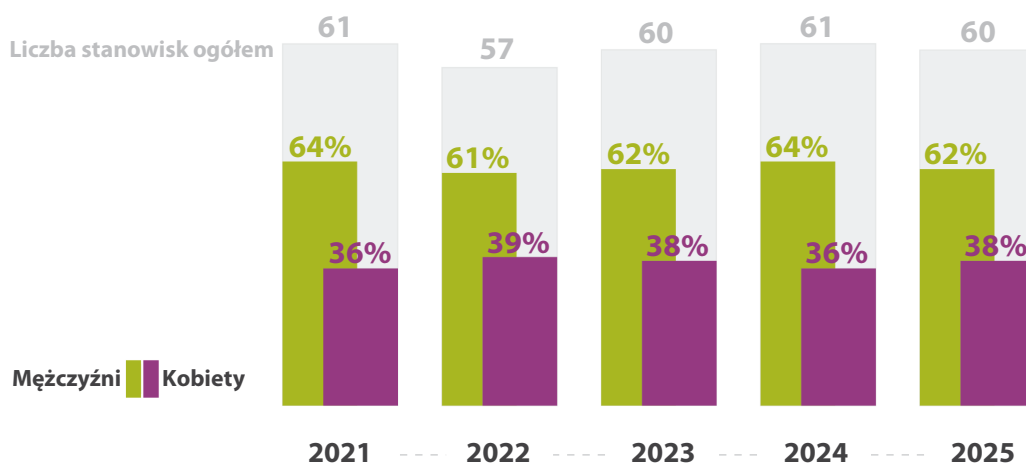

Równość szans

Liczba kobiet i mężczyzn zatrudnionych w Trybunale jest mniej więcej równa.

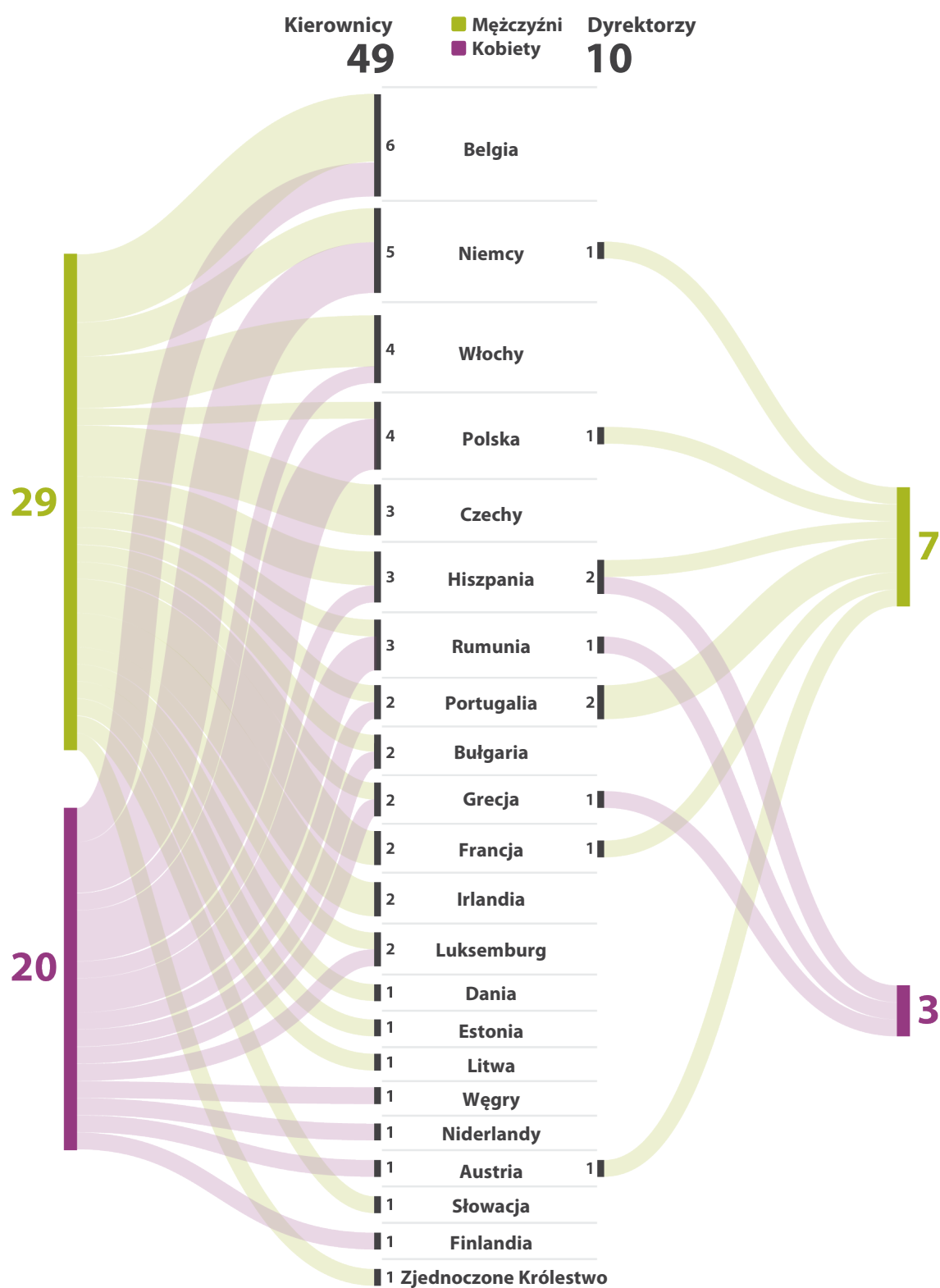

Trybunał dąży do tego, by wszystkim pracownikom oferować **równe możliwości rozwoju zawodowego** na wszystkich szczeblach organizacji. Zgodnie z polityką zatrudnienia przyjętą przez Trybunał liczba zatrudnionych kobiet i mężczyzn jest podobna, a odsetek kobiet wśród dyrektorów i kierowników w ostatnich latach wzrósł z 33% w 2020 r. do 38% w 2025 r.

Proporcja kobiet na stanowiskach kierowniczych w obszarze kontroli osiągnęła **42%** (w 2024 r. było ich 44%), a zatem poziom docelowy na 2027 r. wynoszący 40% został już przekroczony. Odsetek kobiet wśród osób kierujących zadaniami kontrolnymi wynosi 40%.

Trybunał nadal angażuje się też w **zachowanie równowagi geograficznej wśród swoich pracowników** i monitoruje **pochodzenie geograficzne kadry kierowniczej Trybunału**.

Zgodnie z przyjętym [planem działania w zakresie różnorodności i włączenia społecznego na lata 2021–2025](#) Trybunał podjął szereg działań w tym obszarze dotyczących w szczególności niepełnosprawności. Ubiegły rok był pierwszym rokiem realizacji [planu działania na rzecz miejsca pracy bardziej sprzyjającego włączeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami](#). Do najistotniejszych osiągnięć w tym względzie można zaliczyć: wprowadzenie programów działań pozytywnych, w wyniku czego zatrudniono dwóch stażystów i jednego pracownika kontraktowego z niepełnosprawnościami; uruchomienie projektu dotyczącego oznakowania w budynkach Trybunału; utworzenie grupy roboczej ds. dostępności cyfrowej; przygotowanie łatwych do czytania wersji kilku publikacji; udaną organizację Tygodnia Wiedzy o Niepełnosprawnościach.

Etyka zawodowa

Trybunał stosuje wytyczne w zakresie etyki opierające się na takich **wartościach** jak niezależność, uczciwość, obiektywizm, przejrzystość i profesjonalizm. Europejski Trybunał Obrachunkowy wdraża wymogi ustanowione w [kodeksie etyki opublikowanym przez INTOSAI](#) (ISSAI 130) i uwzględnił je we własnych [wytycznych w zakresie etyki](#), które obowiązują wszystkich członków i pracowników Trybunału.

Komitet ds. Etyki dba o przestrzeganie powyższych standardów w Trybunale, dokonując przeglądu istotnych kwestii etycznych dotyczących na przykład działalności zewnętrznej członków Trybunału. Zasiadają w nim trzy osoby mianowane przez kolegium Trybunału: dwóch członków Trybunału i jedna osoba spoza instytucji, wybrana na podstawie posiadanej wiedzy i kwalifikacji zawodowych. W 2025 r. odbyło się sześć posiedzeń Komitetu ds. Etyki.

Trybunał uczestniczy w pracach Międzyinstytucjonalnego Organu ds. Norm Etycznych dla Członków Instytucji i Organów Doradczych UE.

10 kwietnia 2025 r. przedstawiciele Trybunału wzięli udział w pierwszym w historii międzyinstytucjonalnym wydarzeniu dla pracowników poświęconym kwestiom etycznym. Spotkanie to dotyczyło przede wszystkim roli etyki w kształtowaniu kultury organizacyjnej i kierowaniu postępowaniem w życiu zawodowym. W trakcie spotkania nacisk położono na podstawowe wartości: uczciwość, rozliczalność i przejrzystość, stanowiące fundament podejścia UE do administracji. Spotkanie było też okazją dla pracowników UE do zawiązania ściślejszej współpracy – mogli oni podzielić się wiedzą, przedstawić swoje spostrzeżenia i informacje zwrotne na temat zasad etycznych i stosowania tych zasad w różnych obszarach działalności zawodowej. Przedstawiciele Trybunału poprowadzili warsztaty pt. „Zorientowanie się w etycznych wyzwaniach dotyczących sztucznej inteligencji”.

Działalność wspierająca prace kontrolne

Cyfrowa transformacja kontroli

Aby poprawić efektywność prac kontrolnych, Trybunał nieustannie dąży do lepszego zintegrowania i poprawy interoperacyjności wszystkich swoich systemów. Starając się jak najlepiej wykorzystać nowe technologie w pracach kontrolnych, Trybunał wprowadził usługi w zakresie informatycznych technik kontroli, nauki o danych i automatyzacji.

Opierając się na wstępnie przyjętych ramach dotyczących sztucznej inteligencji, Trybunał określił w swojej **strategii w zakresie sztucznej inteligencji na lata 2026–2030** strategiczne wytyczne dotyczące odpowiedzialnego i innowacyjnego wykorzystania sztucznej inteligencji w pracach kontrolnych w ciągu najbliższych pięciu lat. Strategiczny kierunek działań w tej dziedzinie nadzoruje nowo utworzony Komitet Sterujący ds. Sztucznej Inteligencji.

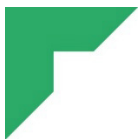
W przyjętym w 2025 r. **planie rozwoju w zakresie informacji, miejsca pracy i innowacji na lata 2026–2030** Trybunał zobowiązał się do projektowania, opracowywania, świadczenia i ciągłego ulepszania usług i rozwiązań cyfrowych, a także rozwiązań i usług dotyczących miejsca pracy i w zakresie innowacji, które poprawiają jakość kontroli, budują zaufanie zainteresowanych stron oraz promują efektywność i zrównoważony rozwój w całej organizacji. W planie podkreślono również potrzebę modernizacji systemów wsparcia kontroli i zarządzania nimi w ciągu najbliższych pięciu lat – również z myślą o przyspieszeniu transformacji cyfrowej w dziedzinie kontroli w Trybunale.

Nauka o danych i informatyczne techniki kontroli

Zespół **DATA** (ang. *Data and Technology for Audit* – dane i technologie w służbie kontroli) jest już obecnie ugruntowaną służbą w instytucji. Zespół uczestniczył we **wszystkich rodzajach kontroli** (kontrolę wykonania zadań, kontrolę finansowe i kontrolę zgodności), wspierając w zeszłym roku ponad 30 zespołów kontrolnych ze wszystkich izb kontroli. Wsparcie to objęło zarówno krótkoterminową, ukierunkowaną pomoc, jak i pełne i dogłębne zaangażowanie się w prace kontrolne, w zależności od złożoności poszczególnych zadań i potrzeb w zakresie danych.

Wdrożenie przez Komisję nowego systemu finansowo-księgowego **SUMMA**, który zastąpił poprzedni system ABAC, oznaczało dla zespołu DATA duży nakład pracy w 2025 r. Oprócz prac związanych z **informatycznymi technikami kontroli** zespół zaktualizował **rozwiązania w zakresie automatyzacji**, które ułatwiają dostęp do informacji z systemu SUMMA i ich analizę. Był to jednak jedynie punkt wyjścia do dalszych działań, ponieważ prace przeprowadzane przez Trybunał na potrzeby poświadczenia wiarygodności zależą od wiarygodności danych z systemu SUMMA i kontroli informatycznych.

Cyfrowa współpraca z zainteresowanymi stronami

W zeszłym roku rozpoczęto realizację projektu mającego na celu opracowanie **nowej aplikacji zastępującej system zarządzania kontaktami z zainteresowanymi stronami**. Zakończono realizację projektu dotyczącego bazy danych kontaktowych. Dzięki projektowi udało się stworzyć skonsolidowaną strukturę danych, co ułatwia zarządzanie kontaktami oraz interakcje z zainteresowanymi stronami i innymi podmiotami.

W **studium medialnym Trybunału** opracowano szereg materiałów audio i wideo na potrzeby sprawozdań Trybunału, konferencji prasowych, wywiadów z członkami i członkiniami oraz innych działań. Ponadto wprowadzenie nowych formatów sprawozdań i interaktywnych grafik prezentujących dane z kontroli poprawiło zarówno sposób przedstawiania informacji, jak i sposób, w jaki Trybunał współpracuje z zainteresowanymi stronami.

Nowy **system zarządzania tłumaczeniami** (TraMS) działa obecnie w trybie pilotażowym, a prace nad interfejsem dającym ogłęd bieżących zadań tłumaczeniowych zostały już zakończone. **Portal usług** – wykorzystywany wewnętrznie do obsługi zgłoszeń dotyczących IT i innych rodzajów zgłoszeń – został rozbudowany o kilka nowych funkcji.

Integracja cyfrowa oraz automatyzacja

Trybunał kontynuował prace nad **systemami informatycznymi wykorzystywanymi w kontrolach**, tak aby poprawić interoperacyjność systemów i zapewnić użytkownikom wygodniejsze korzystanie z nich. Działania te obejmują dokumentację i metodykę kontroli (Assyst, AWARE, ECAfiles, Clear), a także zarządzanie kontrolą (AMS). W 2025 r. Dyrekcja ds. Informacji, Środowiska Pracy i Innowacji rozpoczęła kompleksowy przegląd instytucjonalnego środowiska informatycznego, w tym dogłębną ocenę architektury informatycznej, systemów i danych.

Innowacje w dziedzinie sztucznej inteligencji

W 2025 r. Trybunał wdrożył projekty mające na celu przetestowanie rozwiązań w zakresie generatywnej AI opracowanych przez dostawców zewnętrznych, a także uruchomił krótki projekt innowacyjny mający na celu zbadanie możliwości stworzenia infrastruktury AI na miejscu, w siedzibie Trybunału.

Ponad połowa pracowników Trybunału zyskała dostęp do **narzędzi generatywnej AI**, dzięki czemu znaleziono wiele praktycznych zastosowań dla sztucznej inteligencji w różnych jednostkach Trybunału. Trybunał dąży do przyjęcia i wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji w przemyślanym, etycznym i skutecznym sposób, zgodnie z obowiązującymi standardami kontroli.

Komunikacja wizualna

Przybliżanie czytelnikom publikacji Trybunału

W 2025 r. Trybunał wprowadził nowy format sprawozdań specjalnych, w tym dodatkowe narzędzie komunikacji: jednostronicowe podsumowanie kluczowych faktów i ustaleń z kontroli w formie wizualnej. Wprowadzenie nowego formatu wiązało się też z odświeżeniem szaty graficznej. Wprowadzenie tego jednostronicowego podsumowania wynika w szczególności z rosnącego znaczenia materiałów wizualnych i wizualizacji danych, co wiąże się z kolei ze staraniami Trybunału, by dotrzeć z publikowanymi informacjami do zainteresowanych stron i obywateli UE. Wykorzystanie takich materiałów wizualnych w komunikacji z odbiorcami może sprawić, że wyniki prac kontrolnych Trybunału będą lepiej widoczne i bardziej zrozumiałe, a zatem bardziej przystępne dla obywateli i zainteresowanych podmiotów. Duży udział w opracowaniu w 2025 r. tego nowego podsumowania kluczowych faktów i ustaleń miał zespół zajmujący się projektowaniem graficznym działający w służbach Trybunału odpowiedzialnych za komunikację. Zespół ten udzielał również bezpośredniego wsparcia zespołom kontrolnym, opracowując infografiki i ilustracje dostosowane do potrzeb kontrolerów, a jednocześnie zgodne z tożsamością wizualną Trybunału. Przyczyniał się w ten sposób do zwiększenia wartości prac kontrolnych Trybunału i oddziaływania publikowanych sprawozdań.

Metodyka kontroli

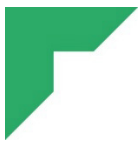

AWARE

Wewnętrzna platforma cyfrowa **AWARE (Accessible Web-based Audit Resource for the ECA)** zawiera opis stosowanej w Trybunale metodyki i wytycznych dotyczących kontroli. Jest ona publicznie dostępna za pośrednictwem [strony internetowej Trybunału](#) i **zbiera w jednym miejscu** informacje na temat stosowanej przez Trybunał metodyki kontroli.

Szkolenia zawodowe

Przekroczono założone poziomy docelowe

W 2025 r. Trybunał ponownie przekroczył założone poziomy docelowe dotyczące liczby dni odbytych szkoleń zawodowych: kontrolerzy uczestniczyli średnio w szkoleniach innych niż szkolenia językowe przez 6,3 dnia (5,8 dnia w 2024 r.; 6,7 dnia w 2023 r.). Jest to więcej niż zalecane przez Międzynarodową Federację Księgowych pięć dni w roku. 4,7 dnia obejmowało szkolenia związane z podstawową działalnością Trybunału, czyli kontrolą. Pozostali pracownicy uczestniczyli średnio w szkoleniach przez 3,8 dnia (3,9 dnia w 2024 r.; 3,0 dnia w 2023 r.), co przekracza założony poziom docelowy wynoszący dwa dni w roku.

Bogaty zestaw szkoleń w zakresie kontroli

Przez cały rok eksperci wewnętrzni i zewnętrzni prowadzili szeroki zakres kursów na temat kontroli, poszczególnych obszarów polityki oraz kwestii przekrojowych, takich jak nadużycia finansowe lub etyka. Trybunał zorganizował łącznie 56 kursów szkoleniowych poświęconych poszczególnym obszarom polityki i ponad 50 szkoleń w zakresie metodyki kontroli, procesów kontroli i procesów wewnętrznych wspierających podstawową działalność Trybunału.

Wzbogacone szkolenia cyfrowe

Trybunał prowadzi – we współpracy z zespołem DATA – **program szkoleniowy dotyczący wykorzystywania danych i technologii w kontroli**. W 2025 r. w ramach programu szczególny nacisk położono na szkolenia w zakresie sztucznej inteligencji. Trybunał zorganizował łącznie 37 sesji poświęconych zarówno technologicznym, jak i etycznym aspektom sztucznej inteligencji. Trener zewnętrzny przeprowadził dwadzieścia kursów na temat generatywnej AI, pozostałą zaś część szkoleń – głównie eksperci wewnętrzni w formie prezentacji albo nieformalnych sesji poświęconych dobremu praktykom.

Obsługa językowa i redakcyjna

W 2025 r. Dyrekcja ds. Obsługi Językowej i Redakcyjnej (LED) sporządziła **193 517 stron** dokumentów (w 2024 r. – 227 800 stron). W liczbie tej mieści się tłumaczenie (w tym **12 585 stron zleconych zewnętrznym wykonawcom**), **weryfikacja oryginałów i pomoc redakcyjna**. Wprawdzie liczba ta jest niższa niż w 2024 r., który był rokiem wyjątkowym, pozostaje ona jednak zasadniczo zbieżna z danymi z poprzednich lat (2023 r. – 207 943 strony; 2022 r. – 203 710 stron). Aby usprawnić proces tłumaczenia, zespoły językowe nadal wykorzystują zarówno narzędzia do tłumaczenia wspomaganego komputerowo, jak i technologie tłumaczenia maszynowego. Pracownicy Dyrekcji są również odpowiedzialni za ostatni etap procesu opracowywania dokumentów – w 2025 r. przygotowali do publikacji **42 dokumenty, stosując i weryfikując normy redakcyjne i normy dotyczące tożsamości wizualnej obowiązujące w Trybunale**.

Tłumacze i eksperci językowi Trybunału pozostawali w ścisłych kontaktach z najważniejszymi partnerami wewnątrz instytucji, takimi jak izby kontroli i służby Prezesa. Podobnie jak w poprzednich latach, ci tłumacze i eksperci wspierali bezpośrednio izby kontroli, **udzielając pomocy w sporządzaniu sprawozdań**, tak aby były one napisane jasnym językiem. Oferowali również **pomoc językową** w trakcie wizyt kontrolnych oraz spotkań online lub hybrydowych. Pomoc językowa stanowi kluczowy element dywersyfikacji działalności Dyrekcji ds. Obsługi Językowej i Redakcyjnej. Eksperci językowi byli również zaangażowani w **działania komunikacyjne**, udzielając porad językowych i podnosząc jakość komunikacji przez dostosowywanie przekazów do poszczególnych grup odbiorców, np. przez dostosowanie kulturowe.

W związku z decyzją Trybunału o wprowadzeniu **nowego formatu sprawozdania** zapewniającego większą dostępność cyfrową Dyrekcja podjęła współpracę ze służbami Prezesa i Dyrekcją ds. Informacji, Środowiska Pracy i Innowacji, aby wspólnie doprowadzić to przedsięwzięcie do pomyślnego wdrożenia.

Znaczną ilość czasu i zasobów kadrowych przeznaczono również na wdrożenie **nowego systemu zarządzania tłumaczeniami, inwestowanie w nowe technologie i testowanie narzędzi sztucznej inteligencji**.

Cyberbezpieczeństwo

Wypełnianie regulacyjnych obowiązków w zakresie cyberbezpieczeństwa i wzmacnianie odporności operacyjnej

W 2025 r. Trybunał poświęcił znaczną część swoich prac w dziedzinie cyberbezpieczeństwa na wypełnienie obowiązków i dotrzymanie napiętych terminów określonych w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2023/2841. W związku z powyższym:

- po dokonaniu wstępnego przeglądu w zakresie cyberbezpieczeństwa Trybunał ustanowił instytucjonalne ramy zarządzania ryzykiem w cyberprzestrzeni, jego nadzorowania i eliminowania – termin ukończenia zadania: 8 kwietnia;
- przeprowadził ocenę dojrzałości w zakresie cyberbezpieczeństwa i ocenę ryzyka – termin ukończenia zadania: 8 lipca;
- opracował i zatwierdził plan dotyczący cyberbezpieczeństwa na lata 2026–2027 – termin ukończenia zadania: 8 stycznia 2026 r.

W 2025 r. nie odnotowano żadnych poważnych cyberincydentów. Niemniej Trybunał odczuł skutki cyberataku na spółkę POST Luxembourg, do którego doszło 23 lipca 2025 r. Atak spowodował poważną awarię sieci w całym Luksemburgu, zakłócając usługi internetowe, mobilne i stacjonarne. W rezultacie tego dnia instytucja nie miała dostępu do internetu przez cztery godziny.

Trybunał podjął dodatkowe kroki w celu ochrony posiadanych zasobów cyfrowych i dalszego wzmocnienia polityki cyberbezpieczeństwa. Obejmowały one: wdrożenie szyfrowania danych w spoczynku; poprawę ochrony przed oprogramowaniem typu ransomware w całej infrastrukturze pamięci masowej; wzmocnienie zabezpieczeń przed złośliwym kodem osadzonym w makrach pakietu Office; ściślejszą ochronę domen poczty elektronicznej Trybunału przed spoofingiem i innymi formami nadużyć; opracowanie tablicy wskaźników w celu monitorowania skuteczności procesu zarządzania podatnością na zagrożenia.

CERT-UE (Służba ds. Cyberbezpieczeństwa Instytucji, Organów i Jednostek Organizacyjnych Unii) przeprowadził symulację ataku na infrastrukturę informatyczną Trybunału, aby przetestować zdolność instytucji do zapobiegania cyberatakam, wykrywania ich i reagowania na nie. Ustalenia wynikające z tego testu uwzględniono we wstępnym planie działania i planie dotyczącym cyberbezpieczeństwa przewidzianym w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2023/2841.

Aby usprawnić reagowanie na incydenty, Trybunał wziął udział we wspólnym działaniu na rzecz szerzenia wiedzy i gotowości w zakresie cyberbezpieczeństwa (JASPER), współorganizowanym przez CERT-UE i Agencję UE ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA). Celem tego działania jest przetestowanie procedur eskalacji w razie kryzysu.

Świadomość w zakresie cyberbezpieczeństwa pozostaje priorytetem Trybunału – szkolenia personelu, newslettery i symulacje przypadków wyłudzenia danych mają na celu wzmocnienie odporności na cyberzagrożenia.

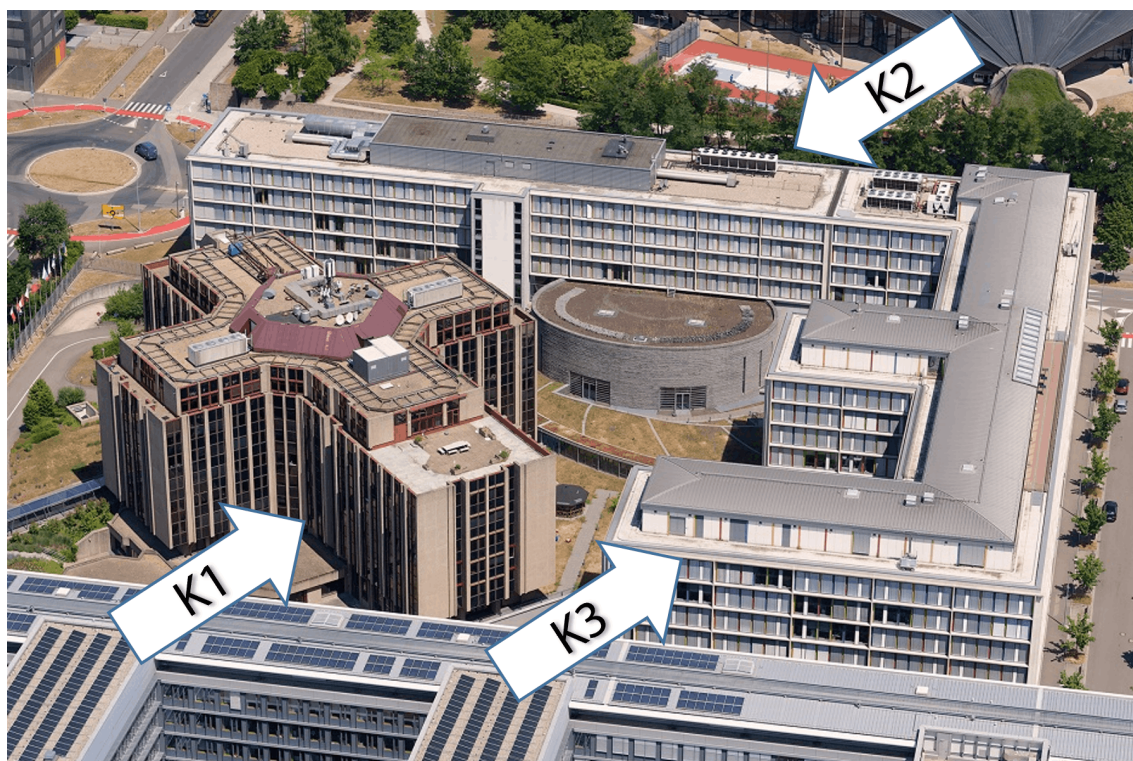
Budynki

Inkluzywne, bezpieczne i ekologiczne miejsce pracy

Trybunał kieruje się zasadą, że podstawowe znaczenie dla osiągnięcia strategicznych celów instytucji ma zapewnienie pracownikom miejsca pracy, w którym będą dobrze się czuli. Dbałość o dobrostan pracowników jest jednym z czynników, który sprawia, że Trybunał jest postrzegany jako atrakcyjne miejsce pracy.

Trybunał dąży do tego, aby zapewnić wszystkim pracownikom miejsce pracy o zrównoważonym charakterze, nastawione na współpracę i dobrostan, a przy tym bezpieczne, inkluzywne i przyjazne dla środowiska.

Trybunał posiada obecnie **trzy budynki** w dzielnicy Kirchberg w Luksemburgu (tzw. K1, K2 i K3). Stanowią one jeden zintegrowany obiekt techniczny, a ponadto wynajmuje przestrzeń biurową na potrzeby centrum odzyskiwania danych w Luksemburgu.

PRAWA AUTORSKIE

© Unia Europejska, 2026.

Polityka Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w zakresie ponownego wykorzystywania dokumentów została określona w [decyzji Trybunału nr 6-2019](#) w sprawie polityki otwartych danych oraz ponownego wykorzystywania dokumentów.

O ile nie wskazano inaczej (np. nie zamieszczono szczegółowych adnotacji o prawach autorskich), treści Europejskiego Trybunału Obrachunkowego będące własnością UE objęte są licencją [Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe \(CC BY 4.0\)](#). Oznacza to, że co do zasady ponowne wykorzystanie jest dozwolone, pod warunkiem że treści zostaną odpowiednio oznaczone i zostaną wskazane wszelkie dokonane w nich zmiany. W przypadku ponownego wykorzystania treści Trybunału niedozwolone jest zmienianie ich oryginalnego znaczenia albo przesłania. Trybunał nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek konsekwencje ponownego wykorzystywania.

Jeżeli konkretna treść wskazuje na możliwą do zidentyfikowania osobę fizyczną – tak jak w przypadku zdjęć, na których widoczni są pracownicy Trybunału – lub zawiera prace stron trzecich, wymagane jest uzyskanie dodatkowego zezwolenia.

W takim przypadku uzyskane dodatkowe zezwolenie na ponowne wykorzystanie określonej treści unieważnia i zastępuje wspomniane wcześniej zezwolenie ogólne. Powinny być w nim wyraźnie wskazane wszelkie ograniczenia dotyczące wykorzystania treści.

W przypadku następujących treści ponowne wykorzystanie jest dozwolone pod warunkiem wskazania właściciela praw autorskich, źródła i nazwiska fotografa, jeżeli dane te zostały podane:

[Prezes Trybunału](#) (zdjęcie na s. 6):

© Unia Europejska, 2025. Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

[Prezes Trybunału w Parlamencie](#) (zdjęcie na s. 30):

© Unia Europejska, 2025 Źródło: Parlament Europejski / Fred Marvaux.

W celu wykorzystania lub powielenia treści niebędącej własnością UE konieczne może być wystąpienie o zgodę bezpośrednio do właścicieli praw autorskich:

[Sprawozdanie specjalne 19/2025](#) (zdjęcie na s. 23):

© TamJam/peopleimages.com – stock.adobe.com.

[Sprawozdanie specjalne 12/2025](#) (zdjęcie na s. 24):

© Edelweiss – stock.adobe.com.

[Sprawozdanie specjalne 04/2025](#) (zdjęcie na s. 25):

© QAISAR – stock.adobe.com.

[Sprawozdanie specjalne 08/2025](#) (zdjęcie na s. 26):

© bannafarsai – stock.adobe.com.

[Sprawozdanie specjalne 26/2025](#) (zdjęcie na s. 27):

© Shevon – stock.adobe.com.

[Biuletyn ECA Journal](#) (od lewej, zdjęcia okładek, s. 28):

© oraziopuccio – stock.adobe.com/Alexandra Damir-Binزارu;

© pixelliebe – stock.adobe.com/Alexandra Damir-Binزارu.

[Widok siedziby Trybunału z lotu ptaka](#) (zdjęcie na s. 57):

© GLOBAL VIEW SPRL – fotograf: Simon Schmitt.

Architekci budynków: Paul Noël (1988) i Jim Clemes (2004 i 2013).

Na stronach internetowych instytucji Unii Europejskiej dostępnych w domenie europa.eu zamieszczane są linki do stron zewnętrznych. Trybunał nie ma kontroli nad ich zawartością i w związku z tym zachęca użytkowników, aby we własnym zakresie zapoznali się z polityką ochrony prywatności i polityką w zakresie praw autorskich obowiązującymi na tych stronach.

Wykorzystywanie znaku graficznego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Znak graficzny Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nie może być wykorzystywany bez uprzedniej zgody Trybunału.

Print	ISBN 978-92-849-7447-4	ISSN 1831-1326	doi:10.2865/2631475	QJ-01-26-020-PL-C
PDF	ISBN 978-92-849-7446-7	ISSN 2362-9584	doi:10.2865/9323365	QJ-01-26-020-PL-N
HTML	ISBN 978-92-849-7445-0	ISSN 2362-9584	doi:10.2865/1309139	QJ-01-26-020-PL-Q

Cytowanie

Europejski Trybunał Obrachunkowy, „Europejski Trybunał Obrachunkowy – Działalność Trybunału w 2025 r.”, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2026.

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej